



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

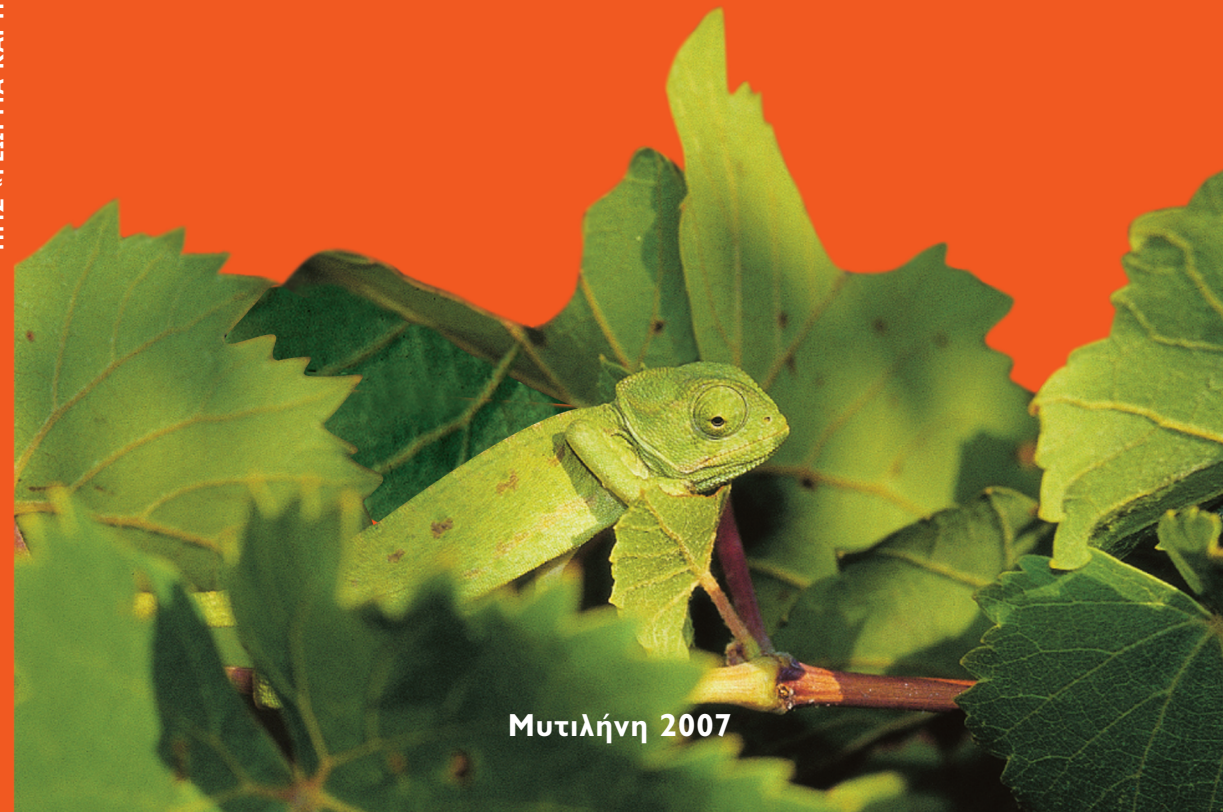
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΚΤΙΡΙΟ «ΞΕΝΙΑ»
ΛΟΦΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
81 100 ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ. 22510 36212
FAX: 22510 36263


ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ:



<http://www.aegean.gr/environment/agroenv/>


ΠΜΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ




Μυτιλήνη 2007

 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
75% ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
25% ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

 Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
2ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

 **2008**
Ανάπτυξη παντού. Ανάπτυξη για όλους.



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
75% ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
25% ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ



Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
2ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007-2008

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΡΓΑΡΗΣ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ-ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΕΠΕΕ

Τυπώθηκε στην Αθήνα τον Δεκέμβριο του 2007

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ 2007

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΥΤΑΝΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	7
ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	8
Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	10
A. ΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	11
A.1. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου: Ίδρυση και ανάπτυξη	11
<u>A.1.1. Η διοίκηση του Πανεπιστημίου Αιγαίου</u>	12
<u>A.1.2. Διοικητική οργάνωση</u>	12
A.2. Το Τ.Ε.Ι. Ηπείρου: Ίδρυση και ανάπτυξη	13
A.3. Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.): Ίδρυση και ανάπτυξη	13
B. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15
B.1. Η διοίκηση του τμήματος	15
Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»	15
Γ.1. Γενικά	15
Γ.2. Στόχοι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	17
Γ.3. Όργανα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	18
Γ.4. Διοικητικές υπηρεσίες	19
Γ.5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: Γενικές πληροφορίες	21
Γ.6. Πρόγραμμα μαθημάτων Π.Μ.Σ. για Μ.Δ.Ε.	23
Γ.7. Περιγραφή μαθημάτων	26
Γ.8. Υποχρεώσεις φοιτητών - εξετάσεις - διαδικασία αξιολόγησης	36
Γ.9. Σύμβουλος σπουδών	37
Γ.10. Διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό	37
<u>Γ.10.1. Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου</u>	38
<u>Γ.10.2. Τμήμα Ζωικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</u>	39
<u>Γ.10.3 Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</u>	39
<u>Γ.10.4. Τμήμα Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</u>	40
<u>Γ.10.5. Επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</u>	41
<u>Γ.10.6. Εξωτερικοί συνεργάτες</u>	42
Γ.11. Υλικοτεχνική υποδομή	44
<u>Γ.11.1. Κτιριακές εγκαταστάσεις</u>	44
<u>Γ.11.2. Βιβλιοθήκη</u>	44
<u>Γ.11.3. Το Μικροϋπολογιστικό Κέντρο</u>	46
<u>Γ.11.4. Υποδομή και εξοπλισμός εργαστηρίων</u>	49
<u>Γ.11.5. Υλικοτεχνική υποδομή Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</u>	52
<u>Γ.11.6. Εργαστήρια Τμήματος Ζωικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</u>	54
<u>Γ.11.7. Υλικοτεχνική Υποδομή Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων</u>	54
Γ.12. Ακαδημαϊκό ημερολόγιο μονοετούς κύκλου σπουδών για το 2007-2008	59
Δ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΡΟΦΙΛ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΜΟΝΟΕΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥ Π.Μ.Σ.	61
Δ.1. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2003-2004	61
Δ.2. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2004-2005	66
Δ.3. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2005-2006	73
Δ.4. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2006-2007	79

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΥΤΑΝΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Αγαπητοί μεταπτυχιακοί φοιτητές,

Με την πάροδο του χρόνου της ενασχόλησης με ένα αντικείμενο εικάζεται ότι γίνεται κανείς σοφότερος, με την έννοια ότι αντιλαμβάνεται πληρέστερα τις ουσιώδεις προκλήσεις και τα αυθεντικά κριτήρια επιτυχίας ή αποτυχίας της δράσης του. Στο πνεύμα αυτό, όλο και περισσότερο νιώθω ότι ο –εκάστοτε– Πρύτανης του Πανεπιστημίου που σας υποδέχεται μάλλον θα πρέπει να αγωνιά για το πώς θα γράψει τον επίλογο της προσπάθειας της ακαδημαϊκής κοινότητας και της δικής σας, ένα χρόνο μετά, παρά έναν πρόλογο «καλωσορίσματος». Γιατί εντέλει το ζητούμενο είναι η εκ του αποτελέσματος κρινόμενη αποτελεσματικότητα του έργου των διδασκόντων και της δικής σας προσπάθειας: Ποια είναι τα παράγωγα γνώσης που αποκομίσατε, ποιες δεξιότητες αποκτήσατε, πώς δομήθηκε στη σκέψη σας η προσπέλαση ενός από τα πλέον σύνθετα προβλήματα της σύγχρονης ανθρωπίνης δραστηριότητας: εκείνου της οργανωμένης χρήσης μιας πλειάδας αλληλοτροφοδοτούμενων οικοσυστημικών διεργασιών που συγκροτούν το φαινόμενο της γεωργίας.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών το οποίο παρακολουθείτε εδράζεται σε έδαφος αντιφάσεων. Αντιφάσεων που γεννώνται από τη δριμύτητα της μετάλλαξης του πρωτογενούς τομέα παγκοσμίως: Η γεωργία δεν είναι της μόδας στο νεότερο κόσμο. Οι γεωργοί δεν χαίρουν ιδιαίτερης υπολήψεως στις αστικές κοινωνίες και στους χώρους υψηλής πολιτικής, η γεωργία είναι ένας μείζων μηχανισμός που οδηγεί σε περιβαλλοντικές αλλαγές, η γεωργία κοστίζει και απορροφά πόρους που παράγονται από και σε άλλους τομείς και χώρους κ.ο.κ. Ταυτόχρονα όμως η γεωργία καλείται να ανταποκριθεί σε εντεινόμενες προκλήσεις: να παράσχει καταρχάς ικανή ποσότητα τροφής στο διαρκώς διογκούμενο ανθρώπινο πληθυσμό, να εξασφαλίσει αναβαθμισμένη ποιότητα στα τελικά προϊόντα της, να συμμετάσχει στη διατήρηση των φυσικών πόρων, να αναδιατάξει τα αγροτικά πεδία σε τοπία πολλαπλών χρήσεων και χρηστών, να καταστεί παραγωγός εντέλει ενός νέου μοντέλου της υπαίθρου χώρας. Ένα είναι βέβαιο: Η γεωργία δεν μπορεί να είναι για καιρό ακόμα το αποκλειστικό αντικείμενο του γεωπόνου στην κλασική εκδοχή του, λόγω ακαδημαϊκού «κληρονομικού δικαιώματος», ούτε του περιβαλλοντολόγου στην εκδοχή του αμείλικτου καταγραφέα επιπτώσεων.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γεωργία και Περιβάλλον» συγκροτήθηκε επιστημονικά περισσότερο για να γεννά καθαρά ερωτήματα παρά για να δίνει αμφίβολες απαντήσεις. Το ακαδημαϊκό κέρδος για ένα νέο επιστήμονα στη σύγχρονη εποχή είναι άλλωστε συνυφασμένο με την ικανότητά του «να μαθαίνει το πώς θα μαθαίνει», καθώς η γνώση εξελίσσεται ακολουθώντας ένα μοντέλο εκθετικής αύξησης. Ειδικά στο χώρο των περιβαλλοντικών επιστημών, όπου η πληροφορία συχνά υποκαθιστά τη γνώση και σχεδόν πάντα τη σοφία, δουλειά σας είναι να σπάσετε αυτή την αλυσίδα της παραμόρφωσης.

Ελπίζω και ειλικρινά σας εύχομαι ο επίλογος που θα γράψουμε μαζί στο τέλος των σπουδών σας να μπορεί να περιλαμβάνει απαντήσεις στη μεγάλη πρόκληση που δεχτήκατε να αντιμετωπίσετε.

Καλή επιτυχία σε όλους

Καθηγητής Ανδρέας Τρούμπης
Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι περισσότεροι, όταν ακούσουν «Γεωργία και Περιβάλλον», θα θεωρήσουν ότι έχουμε να κάνουμε μόνο ή με τη βιολογική γεωργία ή με τα προβλήματα που ενδεχόμενα δημιουργούνται στο περιβάλλον από τη χρήση των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων. Με λίγα λόγια, ότι αναφερόμαστε είτε στο ποσοστό του 1% της γεωργίας (αυτό είναι στην Ελλάδα το κομμάτι της βιολογικής γεωργίας, έναντι του 5% σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) είτε μόνο στα προβλήματα (πραγματικά ή φανταστικά) που δημιουργεί το 99% της «κανονικής» γεωργίας – η οποία κατάφερε και μας θρέφει πολύ καλύτερα απ’ ό,τι πριν κάποιες δεκαετίες. Όταν με τη σύγχρονη γεωργία η απόδοση στο καλαμπόκι από τα 300 πήγε στα 1.500 κιλά το στρέμμα, είναι τελείως αντικοινωνικό να αναφερόμαστε μόνο στα προβλήματα που δημιουργήθηκαν και να ξεχνάμε τις ωφέλειες που προέκυψαν. Και είναι εντελώς εξωπραγματικό να θεωρούμε ότι οι αγρότες του ’50 ξεκίνησαν να πωλήσουν τη δουλειά χορεύοντας και γύριζαν το βράδυ τραγουδώντας, λες και βλέπουμε δακρύβρεκτη ελληνική ταινία.

Είχαμε χωρίσει στο παρελθόν τις αρμοδιότητες και από τη μια μεριά οι γεωπόνοι είχαν αναλάβει οτιδήποτε καλλιεργείται και από την άλλη οι δασολόγοι είχαν να κάνουν μόνο με την «άγρια φύση». Στη συνέχεια οι περιβαλλοντολόγοι θεώρησαν ότι προστασία του περιβάλλοντος σημαίνει αποκλειστικά και μόνο προστασία των δασών και οτιδήποτε, τέλος πάντων, έχει σχέση με τους δασολόγους. Οπότε μας περιόρισαν την «οπτική». Δεν θα ακούσει, επομένως, κανένα παιδί στο σχολείο να τονίζεται η σημασία της συκιάς στην ελληνική φύση ούτε και η σημασία της μηλιάς ή της ελιάς.

Πέρα όμως από τη δικαιολογημένη αγάπη μας προς οτιδήποτε «άγριο» (εδώ δεν πρέπει να μας τρομάζει η λέξη, μια και υπάρχουν και αγριολούουδα και αγριοκούνελα), ασ δούμε και πόσο τα άγρια επωφεληθήκαν από τα ήμερα.

Την ίδια εποχή, λοιπόν, οι πελαργοί έμαθαν ν’ ακολουθούν τις θεριζοαλωνιστικές μηχανές και να τρώνε ζώα που ξεμιτίζουν όταν φύγουν από πάνω τα σιτηρά. Μετά ακολουθούν τα ορτύκια, τα οποία τρώνε τους σπόρους δημητριακών που έπεσαν στο έδαφος, τα χελιδόνια, τα οποία αναγνωρίζουν τα ψεκαστικά των τεύτλων που «σηκώνουν» τα έντομα, και τα ψαρόνια, που έρχονται κάθε χειμώνα για να φάνε θρεπτικές ελίτσες. Για να μην αναφέρω τα παρυδάτια πουλιά, που φεύγουν από τους μοναδικούς υγρότοπους για να φάνε στους διπλανούς ορυζώνες, οι οποίοι έχουν εξελιχθεί σε παράδεισους των πουλιών.

Οι αλεπούδες –πονηρές κατά τους αφελείς συγγραφείς των σχολικών μας βιβλίων– κόβουν βόλτες παντού, τρώγοντας από ποντίκια στους αχλαδεώνες μέχρι σταφύλια στ’ αμπέλια, οι αρκούδες περιπολούνται καταλλήλως τα καλαμπόκια και το μέλι στις κυψέλες, οι κουρούνες ταραίζουν τα μπουστάνια, άλλα πουλιά τρώνε τον ηλιάνθο και οι μέλισσες ρουφούν το νέκταρ από τις ανθισμένες κερασιές.

Οι εκτός Ελλάδας ορνιθολόγοι άρχισαν να συντάσσουν καταλόγους με το πού βρισκόμαστε τα διάφορα πουλιά, τι τρώνε και τα παρόμοια. Στη συνέχεια διαπίστωσαν έκπληκτοι ότι, με εξαίρεση τους υγροβιότοπους, τα περισσότερα πουλιά, μεταξύ των οποίων και μεταναστευτικά, στηρίζονται στη γεωργία και όχι στα λεγόμενα «φυσικά» ή «άγρια» οικοσυστήματα.

Άλλωστε, εδώ που τα... γράφουμε, όταν έχουμε έναν ευχάριστο τύπο στην παρέα λέμε ότι «αυτός είναι περιβόλι». Ουδέποτε άκουσα να λέμε «αυτός είναι δάσος»!

Τα παραπάνω δείχνουν ακόμη μία διάσταση στο αντικείμενο «Γεωργία και Περιβάλλον», μια και πρέπει να εξετάσουμε και την επωφελή επίδραση της γεωργίας στο περιβάλλον. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι η βιολογική ποικιλότητα του ελαιώνα είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή που παρουσιάζουν τα αυτοφυή πευκοδάση (αφήστε που τα φυτεμένα γεμίζουν με κάμπιες), κάνοντας τον ελαιώνα το καλύτερο μεσογειακό δάσος (αν ξεχάσουμε για λίγο τις διαφορές γεωπόνων και δασολόγων).

Έχοντας όλα τα παραπάνω υπόψη, σχεδιάσαμε τη δομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέτοιο τρόπο που να αντιμετωπίζει όλα όσα έχουν σχέση με τη γεωργία και το περιβάλλον χωρίς προκαταλήψεις και υπερβολές.

Καθηγητής
Ν. Σ. Μάργαρης

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Π.Μ.Σ. «Γεωργία και Περιβάλλον» αποτελεί διδρυματική σύμπραξη του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου με τα Τμήματα Φυτικής Παραγωγής, Ζωικής Παραγωγής και Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου. Το Πρόγραμμα άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 σύμφωνα με τις διατάξεις των υπουργικών αποφάσεων 20502/30-5-2003 (ΦΕΚ 823/Β/25-6-2003) και 31364/Β7/27-3-2002 (ΦΕΚ 411/Β/5-4-2002), τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν 2083/1992, του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν 2327/1995 και του άρθρου 5 παρ. 12γ και 13 του Ν 2916/2001. Το Πρόγραμμα λειτουργεί αναμορφωμένο από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης 126784/Β7/21-11-2007 (ΦΕΚ 2264/Β/27-11-2007) και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν 2083/1992 και της παρ. 13 του άρθρου 5 του Ν 2916/2001. Στο πλαίσιο επέκτασης των συνεργασιών στο Πρόγραμμα, προστέθηκε και η συνεργασία με το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ). Την ευθύνη για την οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου.



A. ΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

A.1. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου: Ίδρυση και ανάπτυξη

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ιδρύθηκε στις 20 Μαρτίου 1984, με το Προεδρικό Διάταγμα 83/1984. Έδρα του ορίστηκε η πόλη της Μυτιλήνης. Η ίδρυσή του απέβλεπε στην οργάνωση τριτοβάθμιων σπουδών με καινοτόμο αντίληψη σε ό,τι αφορά τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο του προγράμματός τους. Με μεταγενέστερα Προεδρικά Διατάγματα επιτεύχθηκε η παραπέρα ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το οποίο σήμερα διαθέτει εν λειτουργία τα παρακάτω τμήματα και σχολές (σε παρένθεση η έδρα των σχολών και η χρονολογία ίδρυσης των τμημάτων):

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών (Λέσβος)

- Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (1987)
- Τμήμα Γεωγραφίας (1993)
- Τμήμα Κοινωνιολογίας (1999)
- Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας (2000)

Σχολή Περιβάλλοντος (Λέσβος)

- Τμήμα Περιβάλλοντος (1985)
- Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας (1999)

Σχολή Επιστημών της Διοίκησης (Χίος)

- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (1985)
- Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (1998)
- Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (2000)

Σχολή Θετικών Επιστημών (Σάμος)

- Τμήμα Μαθηματικών (1987)
- Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων (1998)
- Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών (2000)

Σχολή Ελληνικών και Μεσογειακών Σπουδών (Ρόδος)

- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (1986)
- Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (1986)
- Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών (1999)

Ανεξάρτητο Τμήμα (Σύρος)

- Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (2000)



Ο ακαδημαϊκός στόχος του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι να χαράξει ριζικά νέες, σύγχρονες κατευθύνσεις σε επιλεγμένα πεδία της Ανώτατης Εκπαίδευσης, κατευθύνσεις που υπαγορεύονται επιτακτικά από την εξέλιξη τόσο της ελληνικής κοινωνίας όσο και των κοινωνιών της ευρύτερης περιοχής, μέσα στο πλαίσιο διαμόρφωσης του νέου «παγκόσμιου χωριού».

Οι δραστηριότητες του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάθε νησί είναι οργανωμένες στο επίπεδο της πανεπιστημιακής μονάδας.

Α.1.1. Η διοίκηση του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τα όργανα του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και ο Πρύτανης, ενώ έχουν συσταθεί και Συμβούλια Κοσμητείας.

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 2006-2009

Πρύτανης	Καθηγητής Ανδρέας Ι. Τρούμπης
Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού	Αν. Καθηγητής Κωνσταντίνος Λ. Ζώρας
Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης	Καθηγήτρια Χρυσή Γ. Βπισιλάκη
Αντιπρύτανης Φοιτητικών Θεμάτων και Εξωτερικών Υποθέσεων	Καθηγητής Ιωάννης Θ. Γιάλας

Α.1.2. Διοικητική οργάνωση

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διαθέτει οργανωμένες διοικητικές υπηρεσίες στις παρακάτω διευθύνσεις:

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Κτίριο Διοίκησης
Λόφος Πανεπιστημίου, «Ξενία», Τ.Κ. 81 100
Τηλεφωνικό κέντρο: 22510 36001
Fax: 22510 36199

ΧΙΟΣ

Μιχάλων 8, Τ.Κ. 82 100
Τηλ.: 22710 35000
Fax: 22710 35099

ΡΟΔΟΣ

Δημοκρατίας Ι, Τ.Κ. 85 100
Τηλ.: 22410 99000
Fax: 22410 99009

ΑΘΗΝΑ

Βουλαροκτόνου 30, Τ.Κ. 11 472
Τηλ.: 210 6492000
Fax: 210 6492099

ΣΑΜΟΣ

Καρλόβασι, Τ.Κ. 83 200
Τηλ.: 22730 82000
Fax: 22730 82009

ΣΥΡΟΣ

Κωνσταντινουπόλεως 2,
Ερμούπολη Τ.Κ. 84100
Τηλ.: 22810 97000
Fax: 22810 97009

Πλήρης τηλεφωνικός κατάλογος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με δυνατότητα αναζήτησης, βρίσκεται στην ιστοσελίδα
http://www.ath.aegean.gr/directory/search_gr.asp.

A.2. Το Τ.Ε.Ι. Ηπείρου: Ίδρυση και ανάπτυξη

Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ηπείρου ιδρύθηκε το 1994. Τα Τ.Ε.Ι., μαζί με τα Πανεπιστήμια, ανήκουν στην Ανώτατη Εκπαίδευση σύμφωνα με το Ν. 2916/2001. Το Τ.Ε.Ι. Ηπείρου είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και αυτοδιοικείται στο πλαίσιο του Ν. 1404/1983. Η εποπτεία της Πολιτείας ασκείται από τον υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το Τ.Ε.Ι. Ηπείρου έχει έδρα την Άρτα και παραρτήματα στα Ιωάννινα, την Ηγουμενίτσα και την Πρέβεζα. Έχει τέσσερις (4) σχολές και δεκατρία (13) τμήματα (σε παρένθεση η έδρα των τμημάτων).

Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας

- Τμήμα Τηλεπληροφορικής & Διοίκησης (Άρτα)
- Τμήμα Λογιστικής (Πρέβεζα)
- Τμήμα Ελεγκτικών και Ασφαλιστικών Εργασιών (Πρέβεζα)
- Τμήμα Εφαρμογών Ξένων Γλωσσών στη Διοίκηση και στο Εμπόριο (Ηγουμενίτσα)

Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας

- Τμήμα Νοσηλευτικής (Ιωάννινα)
- Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας (Ιωάννινα)
- Τμήμα Λογοθεραπείας (Ιωάννινα)

Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας

- Τμήμα Φυτικής Παραγωγής (Άρτα)
- Τμήμα Ζωικής Παραγωγής (Άρτα)
- Τμήμα Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου (Άρτα)
- Τμήμα Ιχθυοκομίας-Αλιείας (Ηγουμενίτσα)

Σχολή Μουσικής Τεχνολογίας

- Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής (Άρτα)

A.3. Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.): Ίδρυση και ανάπτυξη

Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.) ιδρύθηκε το 1985 με το νόμο 1537/85, που ψήφισε το ελληνικό Κοινοβούλιο (λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 28, παράγραφος Ι του Συντάγματος). Αποτελεί ίδρυμα του Διεθνούς Κέντρου Ανώτατων Μεσογειακών Γεωπονικών Σπουδών - ΔΙ.Κ.Α.Μ.Γ.Σ./ CIHEAM*. Υπάρχουν Μεσογειακά Αγρονομικά Ινστιτούτα στο Μπάρι (Ιταλία), στο Μονπελιέ (Γαλλία) και στη Σαραγόσα (Ισπανία) τα οποία αποτελούν επίσης ιδρύματα του οργανισμού CIHEAM.

Το Μ.Α.Ι.Χ. συνιστά ένα διεθνή οργανισμό του οποίου ο στόχος είναι η ανάπτυξη



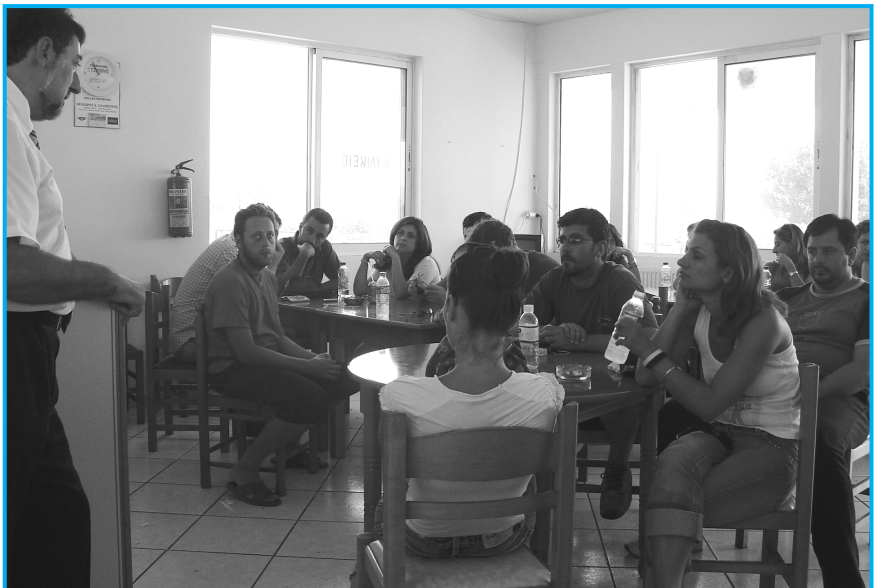
της επιστημονικής συνεργασίας στους τομείς της αγροτικής ανάπτυξης και της διαχείρισης καθώς και οι εφαρμοσμένες βιολογικές, τεχνολογικές και περιβαλλοντικές επιστήμες, που χαρακτηρίζουν την περιοχή της Μεσογείου. Ο προϋπολογισμός του Μ.Α.Ι.Χ. παρέχεται εξ ολοκλήρου από την ελληνική κυβέρνηση.

Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων προσφέρει τα ακόλουθα Προγράμματα Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης:

- Οικονομική Επιστήμη και Διαχείριση Επιχειρήσεων
- Διαχείριση Περιβάλλοντος
- Γενετική Βελτίωση και Βιοτεχνολογία Οπωροκηπευτικών
- Ποιότητα Τροφίμων και Χημεία Φυσικών Προϊόντων
- Φυσικά Προϊόντα και Βιοτεχνολογία
- Αειφόρος Γεωργία

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης διαρκούν 2 ακαδημαϊκά έτη και οδηγούν στην απόκτηση ενός αντίστοιχου διπλώματος ειδίκευσης (Μ.Sc). Οι σειρές των μαθημάτων των προγραμμάτων προσφέρονται στην αγγλική γλώσσα και πραγματοποιούνται με την συνεργασία καθηγητών από τα ελληνικά, ευρωπαϊκά, αμερικανικά και μεσογειακά πανεπιστήμια.

* Το Διεθνές Κέντρο Ανώτατων Μεσογειακών Γεωπονικών Σπουδών (ΔΙ.Κ.Α.Μ.Γ.Σ./ CIHEAM) είναι ένας διακρατικός οργανισμός με μέλη-κράτη τις χώρες: Αλβανία, Αλγερία, Αίγυπτο, Γαλλία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Λίβανο, Μάλτα, Μαρόκο, Πορτογαλία, Τουρκία, Τунησία. Η Ελλάδα καθιερώθηκε ως ιδρυτικό μέλος του διεθνούς κέντρου CIHEAM με το νόμο 4443/64.



B. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το Τμήμα Περιβάλλοντος ιδρύθηκε το 1985 με αντικειμενικό σκοπό να θεραπεύσει τις επιστήμες που σχετίζονται με ζητήματα τα οποία άπτονται του περιβάλλοντος. Εξ ορισμού η έννοια του περιβάλλοντος παραπέμπει σε μια πολύπλευρη θεματολογία, και για μια σφαιρική μελέτη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων απαιτείται διεπιστημονική προσέγγιση. Το πλαίσιο στο οποίο κινήθηκε ως τώρα η διεπιστημονική προσέγγιση των ζητημάτων του περιβάλλοντος ορίζεται από τις επιστήμες της βιολογίας, της οικολογίας, της κοινωνιολογίας, της περιβαλλοντικής αγωγής, της οικονομίας, της περιβαλλοντικής μηχανικής, του δομημένου περιβάλλοντος.

B.1. Η διοίκηση του τμήματος

Όργανα του τμήματος είναι η **Γενική Συνέλευση**, το **Διοικητικό Συμβούλιο** και ο **Πρόεδρος**. Η Γενική Συνέλευση του τμήματος απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) και εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του τμήματος, τους διευθυντές των τομέων, έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών. Πρόεδρος του τμήματος για την περίοδο 2007-2009 έχει εκλεγεί ο Καθηγητής Κων/νος Χαλβαδάκης, ενώ Αναπληρωτής Πρόεδρος έχει εκλεγεί ο Αναπληρωτής καθηγητής Δίας Χαραλαμπίδης.

Γ. Π.Μ.Σ. «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Γ.1. Γενικά

Το σύγχρονο περιβαλλοντικό πρόβλημα σε τομείς της οικονομίας όπως η γεωργία (υποβάθμιση γεωργικών εδαφών, μη αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων, ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, μείωση βιοποικιλότητας, επιπτώσεις προϊόντων φυτοπροστασίας) αλλά και η αναγνώριση γεωργικών πρακτικών ως μέσου για τη συντήρηση των φυσικών πόρων, ιδιαίτερα στο μεσογειακό περιβάλλον, η εισαγωγή των βιολογικών προϊόντων από τη μια καθώς και η απώλεια πολύτιμου γενετικού υλικού των παραδοσιακών γεωργικών ποικιλιών από την άλλη και η ολοκληρωμένη διαχείριση όλων των υποπροϊόντων της γεωργικής παραγωγής καθιστούν επιτακτική ανάγκη την παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης και τεκμηριωμένης γνώσης που θα αντιμετωπίζει τα θέματα σφαιρικά και όχι μονομερώς. Οι ανάγκες της σύγχρονης γεωργικής πρακτικής, σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 21/414 (Good Agricultural Practice), καθώς και η αυξανόμενη ανάγκη μετατροπής της συμβατικής γεωργίας σε αειφορική ή εναλλακτική επιτάσσουν την εκπαίδευση στελεχών στα παραπάνω πεδία.



Εδώ είναι χρήσιμο να τονιστεί ότι συγκριτικό πλεονέκτημα του Π.Μ.Σ. είναι η μη μονομερής επιστημονική αντιμετώπιση που αφορά μόνο τις δυσμενείς επιπτώσεις της γεωργίας στο περιβάλλον. Η αναζήτηση των ευνοϊκών επιπτώσεων των γεωργικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον είναι εξίσου σημαντική και λιγότερο διαδεδομένη στην επιστημονική κοινότητα. Η βιολογική ποικιλότητα του ελαιώνα, παρόλο που αναφερόμαστε σε ένα «ανθρωπογενές» οικοσύστημα, είναι μεγαλύτερη από αυτήν ενός φυσικού πευκώνα. Ενώ εδώ εμείς μονίμως αναφερόμαστε στα «φυσικά» οικοσυστήματα, η τουρκική κυβέρνηση μιλάει για τη βιοποικιλότητα και τη γενετική καταγωγή «ήμερων ειδών» όπως η αμυγδαλιά, η ακλαδιά, το αμπέλι κ.ά., και μάλιστα απέσπασε ειδική χρηματοδότηση ύψους 11,6 εκατομμυρίων δολαρίων από την Παγκόσμια Τράπεζα για τη ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της διαχείρισης των γεωργικών πόρων. Όπως έχει αποδειχθεί στην πράξη –το αναφέρει και ο διάσημος ορνιθολόγος Χάλμαν–, οι ορυζώνες έχουν γίνει ο παράδεισος των πουλιών. Η Ευρωπαϊκή Ορνιθολογική Εταιρεία αναφέρει ότι πιθανότατα οι δεύτεροι σε σημασία βιότοποι για τη διατήρηση της ορνιθοπανίδας, μετά τους υγροβιότοπους, φαίνεται να είναι οι γεωργικές καλλιέργειες. Η Κερκίνη, που δεν ήταν τίποτε παραπάνω από ένα αρδευτικό φράγμα, εξελίχθηκε μέσα σε εξήντα χρόνια σ' έναν από τους καλύτερους ελληνικούς υγροβιότοπους. Όπως γράφει ο Γάλλος Μπροντέλ στο έργο του για τη Μεσόγειο, η γη που δεν καλλιεργείται πεθαίνει – και για πολλές περιοχές έχει δίκιο. Η εγκατάλειψη της γεωργίας στα νησιά του Αιγαίου οδήγησε στην αύξηση της διάβρωσης και της απώλειας σημαντικών εδαφικών πόρων. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα ελάχιστες είναι οι μελέτες που αφορούν τη βιολογική ποικιλότητα την οποία περικλείει και στηρίζει η γεωργία. Πολλές είναι οι επιμέρους ποικιλίες μήλων, ακλαδιών, βύσσινων, κερασιών τις οποίες καλλιεργούσαν στο παρελθόν και σήμερα χάνονται, είτε γιατί αντικαθίστανται από νέες, εισαγόμενες και βελτιωμένες είτε γιατί εγκαταλείπονται. Σε ό,τι αφορά το γενετικό υλικό των λεγόμενων «κτηρευτικών», οι απώλειες είναι ανυπολόγιστες. Περίπου το 95% των αναγκαίων σπερμάτων για τις καλλιέργειες ζαζαβατικών είναι πλέον εισαγωγής. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και με το ζωικό κεφάλαιο των «αγροτικών» ειδών. Όλα τα παραπάνω στοιχειοθετούν την ανάγκη δημιουργίας του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ., έτσι ώστε τα περιβαλλοντικά ζητήματα που σχετίζονται με τη γεωργία να τύχουν νέας, ολοκληρωμένης αντιμετώπισης.

Το επιπλέον συγκριτικό πλεονέκτημα του Π.Μ.Σ. είναι η συνδυαστική αντιμετώπιση της σχέσης περιβάλλοντος και γεωργίας τόσο σε επίπεδο οικολογικής και γεωτεχνικής προσέγγισης όσο και σε επίπεδο τεχνικών επίλυσης των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η παρουσία, τέλος, των κοινωνικοοικονομικών επιστημών καθιστά το Πρόγραμμα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό ως προς τα άλλα μεταπτυχιακά που κινούνται κυρίως στο χώρο των θετικών επιστημών.

Βασική αποστολή του Προγράμματος είναι η κατάρτιση και εξειδίκευση επιστημόνων οι οποίοι θα έχουν βαθιά και ολοκληρωμένη γνώση των περιβαλλοντικών ζητημάτων που αφορούν τη γεωργία. Οι βιολογικές, οικολογικές και φυσικοχημικές παράμετροι του αγροτικού περιβάλλοντος καθώς και οι εφαρμογές της περιβαλλοντικής μηχανικής και των νέων τεχνολογιών (π.χ., της βιοτεχνολογίας) σε συνδυασμό με την κοινωνική διάσταση είναι πεδία γνώσης που αναλύονται στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ.

Γ.2. Στόχοι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η αποστολή του Προγράμματος πραγματοποιείται μέσα από την ικανοποίηση των παρακάτω στόχων:

Στόχος 1: Η συμβολή:

- στην ανάπτυξη της γνώσης των φυσικών και ανθρωπογενών παραμέτρων του ελλαδικού γεωργικού περιβάλλοντος
- στην ανάπτυξη της εγχώριας τεχνογνωσίας διαχείρισης γεωργικών πόρων και γεωργικών αποβλήτων
- στην προώθηση της εφαρμογής των ανωτέρω στην αειφόρο χρήση των γεωργικών πόρων της χώρας.

Στόχος 2: Η παραγωγή επιστημονικού δυναμικού με ολοκληρωμένη αντίληψη των περιβαλλοντικών διεργασιών στα αγροτικά οικοσυστήματα, με σκοπό:

- τη στελέχωση των οργανισμών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με ειδικευμένο προσωπικό
- την εξασφάλιση απασχόλησης υψηλής εξειδίκευσης σε τομείς δραστηριοτήτων που αφορούν το γεωργικό τομέα, όπως η εκπόνηση και αξιολόγηση μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η διενέργεια ελέγχων ποιότητας του αγροτικού περιβάλλοντος, η διαχείριση ανθρωπογενών περιβαλλοντικών συστημάτων και η ενημέρωση και επικοινωνία. Η ώσμωση της πανεπιστημιακής διδασκαλίας και έρευνας με τον κοινωνικό περίγυρο είναι μια διαδικασία που αποδίδει μεγάλα αμοιβαία οφέλη. Βοηθά την πανεπιστημιακή κοινότητα να αφουγκραστεί τους προβληματισμούς της κοινωνίας για θέματα που η ίδια ερευνά και θεραπεύει, ενώ από την άλλη συμβάλλει στην ενημέρωση κοινωνικών ομάδων και θεσμοθετημένων οργανισμών γύρω από την επιστημονική πρόοδο που συντελείται στα θέματα αυτά.
- την κατάρτιση ειδικών επιστημόνων που θα προέρχονται από άλλες χώρες (κυρίως βαλκανικές και αραβικές).

Στόχος 3: Η παραγωγή προϊόντων εφαρμοσμένης έρευνας για το περιβάλλον.

Για την παραγωγή τέτοιων προϊόντων θα πρέπει να απαντηθούν βασικά ερωτήματα που σχετίζονται με το σχεδιασμό της ερευνητικής πολιτικής του Προγράμματος, όπως:

- Ποια είναι τα ερευνητικά πεδία συγκριτικού πλεονεκτήματος για το Τμήμα Περιβάλλοντος;
- Ποιες πρέπει να είναι οι διασυνδέσεις και η συνέργεια με το ερευνητικό έργο άλλων τομέων του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου, άλλων ελληνικών Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και ελληνικών και ξένων ερευνητικών ιδρυμάτων;
- Τι μορφή πρέπει να πάρουν τα προϊόντα της ερευνητικής δραστηριότητας;
- Ποιες είναι οι διαθεσιμότητες, οι δυνατότητες και τα κίνητρα που πρέπει να παρέχονται στο επιστημονικό δυναμικό του Προγράμματος;



- Ποιος είναι ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στην παραγωγή ερευνητικού έργου;
- Πόσο αποφασιστική είναι η ζήτηση της τοπικής κοινωνίας για εφαρμοσμένα προϊόντα έρευνας;

Στόχος 4: Η διάχυση πολιτισμικών αξιών και πληροφοριών σε κοινωνικές ομάδες και θεσμοθετημένους οργανισμούς που εμπλέκονται σε περιβαλλοντικά ζητήματα που αφορούν τη γεωργία.

Τέλος, η ενδυνάμωση του πολλαπλού κοινωνικοοικονομικού ρόλου δύο περιφερειακών ιδρυμάτων (Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου) και του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων στις ακριτικές περιοχές όπου δραστηριοποιούνται, σύμφωνα με τις επιταγές και το σκεπτικό της ίδρυσής τους, αποτελεί έμμεσο αλλά κυρίαρχο στόχο του Π.Μ.Σ.

Το Πρόγραμμα υλοποιείται από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη σε σύμπραξη με τα Τμήματα Φυτικής Παραγωγής, Ζωικής Παραγωγής και Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου (Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας) του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου και σε συνεργασία με το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων. Την ευθύνη για την ακαδημαϊκή και διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Συμμετέχουν επίσης μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, όπως και άλλων επιστημονικών ιδρυμάτων κατά περίπτωση.

Γ.3. Όργανα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αρμόδια όργανα για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

Η **Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης** του Πανεπιστημίου Αιγαίου η οποία είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα, που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

Η **Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών** του Πανεπιστημίου Αιγαίου και είναι αρμόδια για το συντονισμό και την εποπτεία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Η **Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης** (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος Περιβάλλοντος αρμόδια για την οργάνωση και την λειτουργία, για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων, τον ορισμό μελών επιτροπών (συμβουλευτικών, εξεταστικών, επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών), καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις.

Η **Συντονιστική Επιτροπή** του Π.Μ.Σ., τα μέλη της οποίας ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Είναι τριμελής και απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Περιβάλλοντος που έχουν αναλάβει έργο στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του Προγράμματος.

Τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής είναι τα ακόλουθα:

Καθηγητής Νικόλαος Σ. Μάργαρης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Καθηγητής Ανδρέας Τρούμπης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Επίκουρος καθηγητής Παναγιώτης Δημητρακόπουλος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ο **Διευθυντής Σπουδών** του Π.Μ.Σ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης (οριζόμενος από τη Γ.Σ.Ε.Σ.) προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής, συντονίζει το προσωπικό του Προγράμματος, εποπτεύει των εργασιών του και εφαρμόζει τις αποφάσεις και υποδείξεις των ανωτέρω συλλογικών οργάνων του Προγράμματος, ενώ εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Γ.4. Διοικητικές υπηρεσίες

Στις διοικητικές υπηρεσίες του Π.Μ.Σ. ανήκουν η **Γραμματεία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών**, η **Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας** και το **Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου**.

Η **Γραμματεία του Π.Μ.Σ.** (τηλ. 22510 36212 - 22510 36271) έχει την ευθύνη για τη γραμματειακή και επιμελητειακή υποστήριξη του Προγράμματος. Οι φοιτητές αποστρέφονται στη Γραμματεία για θέματα:

- έκδοσης φοιτητικών ταυτοτήτων και πιστοποιητικών
- εγγραφής και αποφοίτησης
- ενημέρωσης για το πρόγραμμα σπουδών
- πληρωμής διδάκτρων
- παράδοσης διπλωματικών εργασιών
- διανομής σημειώσεων

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους παραλαμβάνουν από τη Γραμματεία του Προγράμματος το ατομικό τους δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου (πάσο) καθώς και την ταυτότητα βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου. Η Γραμματεία είναι υπεύθυνη για την οργάνωση ενημερωτικής επίσκεψης των μεταπτυχιακών φοιτητών στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και στο Μικροϋπολογιστικό Κέντρο του Τμήματος Περιβάλλοντος. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. δέχεται τους φοιτητές καθημερινά 9.00-16.00.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. μεριμνά επίσης για την προετοιμασία δημιουργίας προσωπικού κωδικού πρόσβασης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του πανεπιστημιακού δικτύου ΑΙΓΑΙΟ-NET. Οι κωδικοί πρόσβασης δίνονται προσωπικά στο φοιτητή από τον υπεύθυνο του Μικροϋπολογιστικού Κέντρου του Τμήματος Περιβάλλοντος, κ. Αντώνη Ανδρέου (κτίριο «Ξενία», τηλ. 22510 36285). Πληροφορίες για το Π.Μ.Σ. δίνονται στην ιστοσελίδα <http://www.aegean.gr/environment/agroenv>.

Η **Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας** του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχει την ευθύνη για:



- τη χορήγηση κουπονιών σε όσους δικαιούνται δωρεάν σίτιση
- την έκδοση βιβλιαρίων υγειονομικής περίθαλψης
- τη χορήγηση φοιτητικών δανείων
- τη χορήγηση επιδόματος σε όσους δικαιούνται δωρεάν στέγαση
- την υποβοήθηση των φοιτητών στην ανεύρεση διαμερισμάτων προς ενοίκιαση

Για καθένα από τα παραπάνω θέματα η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους εκδίδει ανακοινώσεις. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος δικαιούνται όλες τις παροχές που προβλέπονται και για τους προπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οπότε κρίνεται απαραίτητη η επίσκεψή τους στην Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας για την καλύτερη ενημέρωσή τους (Λόφος Πανεπιστημίου, τηλ. 22510 36137 - 22510 36136, κ. Τάνια Μπογόρδου).

Στόχος του **Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου** είναι η διευκόλυνση της ένταξης των πτυχιούχων στην παραγωγική διαδικασία και η ενημέρωση των φοιτητών για τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά εργασίας. Οι δραστηριότητες του Γραφείου Διασύνδεσης αφορούν:

- τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων του Πανεπιστημίου Αιγαίου
- τη σύνδεση με την αγορά εργασίας
- την επιμόρφωση-ενημέρωση σχετικά με τις μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα, τις μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό, τις χορηγούμενες υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, τις κατατακτήριες εξετάσεις στα ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα επιμορφωτικά σεμινάρια, τις ημερίδες και τα συνέδρια, τη διαδικασία ανεύρεσης εργασίας.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τους φοιτητές είναι ο κ. Μάριος Μπαλής (τηλ. 22510 36776), ενώ πληροφορίες μπορείτε να πάρετε και από την ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου: <http://www.aegean.gr/career>.

Η Λέσχη Σίτισης

Στη Μυτιλήνη λειτουργεί Λέσχη Σίτισης για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η Λέσχη παραμένει ανοιχτή 12.00-16.00 και 19.00-23.00 όλες τις ημέρες της εβδομάδας.

Φοιτητική Εστία Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Στην Άρτα λειτουργεί Φοιτητική Εστία, όπου μπορούν να διαμένουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της εργαστηριακής άσκησης.

Εγκαταστάσεις Στέγασης/Διαμονής Μ.Α.Ι.Χ.

Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων στις εγκαταστάσεις του στα Χανιά διαθέτει φοιτητικούς κοιτώνες, ακαδημαϊκό χωριό με παραδοσιακά πετρόχτιστα σπιτάκια, ειδικές εγκαταστάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, εγκαταστάσεις πλυτηρίων και εστιατόρια.

Γ.5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: Γενικές πληροφορίες

<i>Τίτλοι</i>	<p>Το Πρόγραμμα απονέμει:</p> <p>α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στον τομέα της Γεωργίας και του Περιβάλλοντος και</p> <p>β) Διδακτορικό Δίπλωμα στην επιστήμη του Περιβάλλοντος.</p>
<i>Διάρκεια</i>	<p>Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. είναι 12 μήνες πλήρους φοίτησης (μονοετής κύκλος σπουδών) ή 24 μήνες υπό τη μορφή μερικής παρακολούθησης (διετής κύκλος σπουδών).</p> <p>Για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής η διάρκεια ορίζεται σε 6 διδακτικά εξάμηνα τουλάχιστον, μετά την κτήση Μ.Δ.Ε. Ο μονοετής κύκλος περιλαμβάνει τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα διδασκαλίας: Α' Εξάμηνο-Χειμερινό: Οκτώβριος-Ιανουάριος, Β' Εξάμηνο-Εαρινό: Φεβρουάριος-Μάιος, Γ' Εξάμηνο-Θερινό: Ιούνιος-Οκτώβριος. Το Γ' εξάμηνο περιλαμβάνει εργαστηριακή άσκηση κατά τη διάρκεια του Ιουλίου (στο ΤΕΙ Ηπείρου στην Άρτα και στο ΜΑΙΧ στα Χανιά) και εκπόνηση διπλωματικής διατριβής, η οποία θα πρέπει να κατατεθεί στη Γραμματεία μέχρι τις 31 Οκτωβρίου. Ο διετής κύκλος σπουδών περιλαμβάνει 4 ακαδημαϊκά εξάμηνα διδασκαλίας, έξι μήνες διάρκεια το καθένα. Η διπλωματική διατριβή μπορεί να ξεκινήσει από τους πρώτους μήνες και πρέπει να κατατεθεί τον εικοστό τρίτο μήνα. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και στους δύο κύκλους σπουδών.</p>
<i>Σε ποιους απευθύνεται</i>	<p>Στο Πρόγραμμα για Μ.Δ.Ε. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής, κατά προτεραιότητα συγγενικών σχολών. Ως υποψήφιοι Διδάκτορες γίνονται δεκτοί κάτοχοι Μ.Δ.Ε. στην εφαρμοσμένη επιστήμη Περιβάλλοντος.</p>
<i>Διαδικασία επιλογής υποψηφίων</i>	<p>Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών συνεκτιμώνται τα εξής κριτήρια:</p> <p>α) ο γενικός βαθμός πτυχίου</p> <p>β) η επίδοση στην πτυχιακή εργασία</p> <p>γ) η γνώση ξένης γλώσσας (πιστοποίηση από σχετικούς τίτλους σπουδών)</p> <p>δ) τυχόν επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου</p> <p>ε) τυχόν επιστημονικές δημοσιεύσεις και διακρίσεις</p> <p>στ) προσωπική συνέντευξη</p>
<i>Αριθμός εισακτέων</i>	<p>Ο ετήσιος αριθμός των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε σαράντα πέντε (45).</p>



Διαδικασία υποβολής αιτήσεων υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι προσκλήσεις ενδιαφέροντος για την υποβολή υποψηφιοτήτων δημοσιεύονται το Μάιο-Ιούνιο και περιέχουν όλες τις πληροφορίες για τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων, τα απαραίτητα προσόντα, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τα κριτήρια επιλογής.

Οι αιτήσεις είναι έγκυρες αν υποβληθούν απευθείας στη Γραμματεία του Τμήματος ή ταχυδρομηθούν εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στις προσκλήσεις ενδιαφέροντος.

Υποτροφίες και διδάκτρα

Το Π.Μ.Σ. προσφέρει τη δυνατότητα υποτροφίας σε μεταπτυχιακούς φοιτητές βάσει των χρηματοδοτικών δεδομένων του Προγράμματος για κάθε ακαδημαϊκό έτος (τέσσερις υποτροφίες το χρόνο για το μονοετή κύκλο και μία για το διετή). Οι υποτροφίες δίνονται με κριτήριο την ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

- Υποτροφία δεν χορηγείται στις περιπτώσεις:
 - α) μεταπτυχιακών φοιτητών οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις επιτυχούς φοίτησης
 - β) μεταπτυχιακών φοιτητών οι οποίοι λαμβάνουν ήδη υποτροφία από άλλη πηγή
 - γ) μεταπτυχιακών φοιτητών που είναι υπάλληλοι σε δημόσια υπηρεσία
- Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Περιβάλλοντος επανεξετάζει ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο την πλήρωση των προϋποθέσεων για καταβολή υποτροφιών στους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται μη πλήρωση των προϋποθέσεων καταβολής, η υποτροφία διακόπτεται.
- Το Π.Μ.Σ. προβλέπει καταβολή διδάκτρων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, ύψους 1.500 ευρώ ετησίως. Η συγκεκριμένη υποχρέωση βασίζεται στην εκτίμηση ότι η καταβολή διδάκτρων (συμβολικών εν προκειμένω, αφού συνιστούν μικρό ποσοστό του πραγματικού κόστους των μεταπτυχιακών σπουδών) θα ενδυναμώσει το αίσθημα συνέπειας και ευθύνης των φοιτητών ως προς την παρακολούθηση του Προγράμματος. Τα διδάκτρα καταβάλλονται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Alpha Bank, 601 00 2001 000 810) με την ένδειξη «1171 Δίδακτρα» ως εξής:
300 ευρώ μόλις οι νέοι φοιτητές γίνουν δεκτοί στο Π.Μ.Σ.,
600 ευρώ έως την 31η Ιανουαρίου,
600 ευρώ έως την 31η Μαΐου.

- Καταβληθέντα διδάκτρα δεν επιστρέφονται.
- Εφόσον οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δεν ολοκληρώσουν τις σπουδές τους στον προβλεπόμενο χρόνο, υποχρεούνται στην καταβολή επιπλέον 500 ευρώ για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο καθυστέρησης για το μονοετή κύκλο και 750 ευρώ για το διετή.

Οι φοιτητές καλούνται μετά το τέλος του κάθε εξαμήνου να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης των υπηρεσιών του Π.Μ.Σ. Με τον τρόπο αυτό το Π.Μ.Σ. προσπαθεί να ενισχύσει τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών.

Γ.6. Πρόγραμμα μαθημάτων Π.Μ.Σ. για Μ.Δ.Ε.

Τα μαθήματα για το μονοετή και διετή κύκλο σπουδών είναι τα ίδια. Κατά το χειμερινό εξάμηνο προσφέρονται τα παρακάτω υποχρεωτικά μαθήματα (σπόνδυλοι) με τους αντίστοιχους συντονιστές και διδάσκοντες:

1 Μέθοδοι Έρευνας

Συντονιστής: Καθ. Ναπολέων Μαραβέγιας

Διδάσκων: Καθ. Ναπολέων Μαραβέγιας

2 Λειτουργική Οικολογία

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Διδάσκων: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

3 Περιβαλλοντική Επικοινωνία και Συμμετοχή Πολιτών

Συντονίστρια: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

Διδάσκουσα: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

4 Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Περιβαλλοντική Διαχείριση

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

5 Οικολογία Αγροοικοσυστημάτων

Συντονίστρια: Αν. καθ. Χριστίνα Γιούργα

Διδάσκοντες: Αν. καθ. Χριστίνα Γιούργα, Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης,

Επίκ. καθ. Ιωάννης Σκούφος, Επίκ. καθ. Αγγελική Λούμου,

δρ Ευγενία Κουτσίδου

Εξεταστική περίοδος: Μία εβδομάδα στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου

Κατά το εαρινό εξάμηνο προσφέρονται τα παρακάτω υποχρεωτικά μαθήματα (σπόνδυλοι):

1 Δίκαιο Περιβάλλοντος

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκοντες: δρ Αντώνιος Σηφάκης, δρ Νίκη Πέτσικου,

δρ Μάριος Χαϊνταρλής



2 Οικονομική Προσέγγιση στην Περιβαλλοντική Διαχείριση

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκων: δρ Ράλλης Γκέκας

3 Πρακτική Άσκηση

Συντονιστές: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης, δρ Ευγενία Κουτσίδου

Διδάσκοντες: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης, δρ Ευγενία Κουτσίδου



Κατά το εαρινό εξάμηνο προσφέρονται επίσης τα παρακάτω μαθήματα επιλογής (σπόνδυλοι):

1 Μηχανισμοί Ρύπανσης Υδάτων από Γεωργικές Πρακτικές

Συντονιστής: Καθ. Μιχαήλ Αγγελίδης

Διδάσκοντες: Καθ. Μιχαήλ Αγγελίδης, δρ Μαρία Αλούπη, δρ Άννα Κοτρίκλα

2 Ο Ρόλος των Μικροοργανισμών στα Γεωργικά Οικοσυστήματα

Συντονίστρια: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

Διδάσκουσα: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

3 Ανάλυση Περιβαλλοντικού Κινδύνου

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Ιωάννης Ματσίνος

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Ιωάννης Ματσίνος

4 Μέθοδοι και Διασφάλιση Περιβαλλοντικής Ποιότητας

Συντονιστής: Λέκτ. Κωνσταντίνος Ευαγγελίνος

Διδάσκων: Λέκτ. Κωνσταντίνος Ευαγγελίνος

5 Διαχείριση Γεωργικών Αποβλήτων

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Πέτρος Γαγάνης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Πέτρος Γαγάνης

6 Βιολογία της Διατήρησης

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Παναγιώτης Δημητρακόπουλος

Διδάσκοντες: Επίκ. καθ. Παναγιώτης Δημητρακόπουλος,

Επίκ. καθ. Κωνσταντίνος Θεοδώρου, Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης

7 Ολοκληρωμένη - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σκούφος

Διδάσκοντες: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σκούφος, Επίκ. καθ. Γρηγόρης Βάρρας,

Επίκ. καθ. Γεώργιος Πατακιούτας, Επίκ. καθ. Χαράλαμπος Καριπίδης

8 Οικοτοξικολογία

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης

9 Εδαφολογία

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Διδάσκοντες: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος, δρ Θεόδωρος Καρυώτης

10 Αγροτική Οικονομία και Πολιτική

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σπιλάνης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σπιλάνης

11 Τηλεπισκόπηση στο Περιβάλλον

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

12 Χρήσεις Γεωργικής Γης και Περιβάλλον

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Διδάσκοντες: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος, Επίκ. καθ. Μενέλαος Θεοχάρης,

Επίκ. καθ. Αλέξανδρος Κανταρτζής

13 Ιχθυοκαλλιέργειες και Περιβάλλον

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκων: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Εξεταστική περίοδος: Μία εβδομάδα στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου

Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν τέσσερα (4) από τα προσφερόμενα μαθήματα. Ο ελάχιστος αριθμός φοιτητών για να πραγματοποιηθεί ένα μάθημα επιλογής είναι πέντε (5). Σε περίπτωση που ορισμένοι φοιτητές επιλέξουν μάθημα για το οποίο δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός αυτός, επιλέγουν άλλο από τη λίστα των μαθημάτων που συγκέντρωσαν τον απαιτούμενο αριθμό φοιτητών.

Τα μαθήματα γίνονται με εβδομαδιαίες διαλέξεις τριώρης διάρκειας καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (χειμερινό, εαρινό) για το μονοετή κύκλο σπουδών, ενώ για το διετή με εντατική μορφή ένα Σαββατοκύριακο κάθε δίμηνο σε συνδυασμό με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων.

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου στο θερινό εξάμηνο πραγματοποιείται εργαστηριακή άσκηση στο Τ.Ε.Ι. Ηπείρου στην Άρτα ή και στο Μ.Α.Ι.Χ. στα Χανιά.

Εργαστηριακή Άσκηση

Συντονιστής: Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκοντες: Τριαντάφυλλος Αλμπάνης, Κωνσταντίνος Βάσσης, Χρυσούλα Βόιδαρου, Γεώργιος Γκίζας, Δήμητρα Ζωάκη-Μαλισσιόβα, Σωτήριος Κανδρέλης, Ελισάβετ Κομνηνού, Ιωάννης Κωνσταντίνου, Γεώργιος Μαγκλάρας, Νικόλαος Μαλισσιόβας, Νικόλαος Μάντζιος, Ζωή Μάργαρη, Παναγιώτης Μπαρούχας, Ανδρέας Παπαβλασόπουλος, Δημήτριος Παπαχρήστος, Κοσμάς Παπαχρήστος, Δημήτριος Σάββας, Θεοφάνης Σακελλαρίδης, Ιωάννης Σκούφος, Γεώργιος Τάσσης, Αθηνά Τζώρα, Κωνσταντίνα Φώτου, Γεώργιος Βατζιάς, Μενέλαος Θεοχάρης, Χρυσόστομος Νταλαμάγκος, Χαράλαμπος Καριπίδης, Δημήτριος Παπαβασιλείου, Γεώργιος Πατακιούτας, Γρηγόριος Βάρρας, Νικόλαος Πετρόπουλος, Γεώργιος Καρράς, Δημήτριος Μπαρέλος.



Γ.7. Περιγραφή μαθημάτων

1. Μέθοδοι Έρευνας

Συντονιστής: Καθ. Ναπολέων Μαραβέγιας

Διδάσκων: Καθ. Ναπολέων Μαραβέγιας

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή του μεταπτυχιακού φοιτητή στη βασική μεθοδολογία της περιβαλλοντικής επιστήμης, με έμφαση στην ποσοτική της διάσταση. Η συντριπτική πλειονότητα των τρεχουσών ερευνών οι οποίες ελέγχουν υποθέσεις, προσαρμόζουν μαθηματικά ή στατιστικά μοντέλα, δίνουν προβλέψεις, αξιολογούν επιπτώσεις πολιτικών στηρίζεται σε ορισμένες βασικές αρχές ποσοτικής έρευνας, οι οποίες θα καλυφθούν στο μάθημα. Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση και αξιολόγηση των μεθόδων, αλλά πρωτίστως η χρήση των μεθόδων αναλυτικά και υπολογιστικά με συγκεκριμένες case studies.

2. Λειτουργική Οικολογία

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Διδάσκων: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Το μάθημα αναφέρεται στη λειτουργική θεώρηση των οικοσυστημικών διεργασιών, κυρίως σε μακροσκοπικές κλίμακες χώρου και χρόνου. Η βιοποικιλότητα χρησιμεύει ως κύριο μέτρο αποτίμησης των επιπτώσεων της πλανητικής αλλαγής στη βιόσφαιρα. Το μάθημα εστιάζεται στη μελέτη της λειτουργίας των οικοσυστημάτων ως φορέων παραγωγής των υπηρεσιών υποστήριξης της ανθρώπινης ζωής. Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει μια συνθετική προσέγγιση της οικολογικής επιστήμης χρησιμοποιώντας το παράδειγμα της πλανητικής αλλαγής και των επιπτώσεων των κινητήριων μηχανισμών της επί του έμβιου κόσμου. Αποφεύγοντας την κλασική τυπολογία των οικοσυστημάτων (π.χ., χερσαία, υδατικά κ.λπ.) καθώς και την προσέγγιση των «διακριτών» περιβαλλοντικών πεδίων (π.χ., έδαφος, ατμόσφαιρα κ.λπ.), το μάθημα στοχεύει στην ολοκληρωμένη παρουσίαση των βασικών οικοσυστημικών διεργασιών και των σεναρίων για την ποιοτική και ποσοτική μεταβολή τους στο μέλλον.

3. Περιβαλλοντική Επικοινωνία και Συμμετοχή Πολιτών

Συντονίστρια: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

Διδάσκουσα: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

Περιγράφεται συνοπτικά η πορεία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αναλύεται η έννοια της «περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς» και γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη των μοντέλων εκτίμησής της, καθώς και στον τρόπο που αυτά χρησιμοποιούνται στη διεξαγωγή έρευνας. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην περιβαλλοντική ευαισθησία ως μια από τις βασικές μεταβλητές στην ανάπτυξη της «περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς». Το μάθημα εστιάζει στη χρήση των MME στη μετάδοση των περιβαλλοντικών μηνυμάτων και στους τρόπους που αυτά προσλαμβάνονται από διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού. Επιπλέον το μάθημα ασχολείται με την ανάλυση της εκπαίδευσης σε θέματα επικινδυνότητας (Risk Education) και το πώς αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της περιβαλλοντι-

κής επικοινωνίας. Έτσι, ο φοιτητής θα αποκτήσει μια σφαιρική εικόνα των συνθηκών μέσα στις οποίες διαμορφώνεται σήμερα η περιβαλλοντική επικοινωνία, των σύγχρονων τάσεων και των προοπτικών του πεδίου, και τελικά θα αναπτύξει ικανότητες για προβολή της περιβαλλοντικής του ταυτότητας και για αποτελεσματική συμβολή στην ευαισθητοποίηση των διαφόρων κοινωνικών ομάδων.

4. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS) και Περιβαλλοντική Διαχείριση

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

Παρουσίαση των εργαλείων της φωτογραμμετρίας και των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και των εφαρμογών τους στο γεωργικό περιβάλλον. Εφαρμογές GIS σε συγκεκριμένες περιβαλλοντικές εργασίες, όπως σχεδιασμός, λήψη αποφάσεων και διαχείριση, παραγωγή θεματικών χαρτών και εξειδικευμένη χρήση των ψηφιακών μοντέλων εδάφους. Η χρήση των Γ.Σ.Π./G.I.S. και των πολυκριτηριακών αναλύσεων αποτελεί σημαντικό εφόδιο για τη χάραξη πολιτικής για την εξεύρεση σεναρίων που θα εξυπηρετούν τις απαιτήσεις των αγροτών και των ασκούντων την πολιτική διαχείριση.

5. Οικολογία Αγροοικοσυστημάτων

Συντονίστρια: Αν. καθ. Χριστίνα Γιούργα

Διδάσκοντες: Αν. καθ. Χριστίνα Γιούργα, Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης,

Επίκ. καθ. Ιωάννης Σκούφος, Επίκ. καθ. Αγγελική Λούμου,

δρ Ευγενία Κουτσίδου

Το μάθημα πραγματεύεται την εξέλιξη του ανθρώπου συναρτήσει των οικολογικών του χαρακτηριστικών, την εξέλιξη της γεωργίας και τη μετάβαση από το στάδιο της συλλογής τροφής στην παραγωγή τροφής. Εξετάζεται η προέλευση και η σύσταση της βιολογικής ποικιλότητας στη γεωργική γη υπό το πρίσμα της βιογεωγραφίας και της εξελικτικής βιολογίας αλλά και οι σύγχρονες αλλαγές στις γεωργικές πρακτικές και οι επιπτώσεις τους στη βιολογική ποικιλότητα, με έμφαση στην ορνιθοπανίδα. Αναπτύσσεται η συμβολή των οικολογικών, αγρονομικών, δημογραφικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων στη διαμόρφωση του αγροτικού χώρου. Εξετάζονται αναλυτικά οι υφιστάμενοι σε παγκόσμιο επίπεδο αγροκλιματικοί τύποι, τα βασικά χαρακτηριστικά και οι παράγοντες διαμόρφωσής τους κατά περιοχή. Ακόμη αναλύονται, κατά αγροκλιματικό τύπο, το γεωργικό σύστημα παραγωγής, οι βασικές καλλιέργειες, τα καλλιεργητικά συστήματα και οι κυρίαρχες διαχειριστικές πρακτικές, οι οποίες περιορίζουν τις δυσμενείς επιπτώσεις από την άσκηση της γεωργίας και προωθούν την αειφορία της γεωργικής γης και των φυσικών πόρων. Διερευνάται επίσης η συμβολή της αγροτικής πολιτικής στη διαμόρφωση των γεωργικών συστημάτων παραγωγής και οι επιπτώσεις της στη διαχρονική εξέλιξη του αγροτικού χώρου. Παράλληλα μελετώνται η δημιουργία και ο σχεδιασμός των λιβαδοπονικών συστημάτων. Εξετάζεται η κοινωνική δομή και τα προβλήματά τους, οι τρόποι αναπαράστασής τους και οι σκοποί τους, όπως και οι μέθοδοι με τις οποίες, μέσω νοητικών συστημάτων, δημιουργούνται τα πρότυπά τους. Διερευνάται η παγκόσμια κατανομή και διαχείριση των λιβαδικών πόρων, οι προοπτικές



και η ενσωμάτωσή τους στα καλλιεργητικά συστήματα, η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και ο σχεδιασμός των λιβαδοπονικών συστημάτων σε περιφερειακό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Αναλύονται ακόμη οι ιδιότητες των πληθυσμών: πυκνότητα, κατανομή, δομή ηλικίας, γεννητικότητα, θνησιμότητα, δυναμική εξέλιξης, επιβίωση. Αναπτύσσονται επίσης οι θεωρίες ελέγχου και γίνεται αναφορά στις διακυμάνσεις, στην εξάλειψη, στον ενδογενή ανταγωνισμό και στους μηχανισμούς ελέγχου των πληθυσμών.

6. Δίκαιο Περιβάλλοντος

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκοντες: δρ Αντώνιος Σηφάκης, δρ Νίκη Πέτσικου, δρ Μάριος Χαϊνταρλής
Βασικές έννοιες δικαίου και νομοθεσίας - Δίκαιο του Περιβάλλοντος: αρχές, έννοιες, θεματολογία, περιβαλλοντικές ρυθμίσεις (environmental regulation) - Ο Ν. 1650/1986 - Η Ευθύνη για περιβαλλοντική ζημιά (Οδηγία 2004/35) - Κοινή Αγροτική Πολιτική - Κοινή Πολιτική Αλιείας / Περιβάλλον, βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, νιτρορύπανση, Οδηγία 91/414 για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα - Νομικό καθεστώς του νερού και χρήση (Οδηγία 2000/60) - Προστασία της φύσης - Δίκτυο Natura 2000 - Νομικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού - Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων - Στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων - Πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία, συμμετοχή και πρόσβαση στη Δικαιοσύνη - Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί - Διεθνές Δίκαιο του Περιβάλλοντος και παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα (βιοποικιλότητα, κλίμα, ερημοποίηση).

7. Οικονομική Προσέγγιση στην Περιβαλλοντική Διαχείριση

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκων: δρ Ράλλης Γκέκας

Περιβάλλον και οικονομία. Εξωτερικές οικονομίες - επιβαρύνσεις και περιβαλλοντικά προβλήματα. Η αποτυχία της αγοράς. Το πρόβλημα του κοινωνικού κόστους. Η ανάλυση κόστους-οφέλους στην περιβαλλοντική διαχείριση. Αγροτική οικονομία και περιβάλλον. Οικονομική του ελέγχου της ρύπανσης. Οικονομική προσέγγιση του ελέγχου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οικονομική προσέγγιση της ρύπανσης των υδάτων. Ανάπτυξη, φτώχεια και περιβάλλον. Η περιβαλλοντική διαχείριση ως πυλώνας της βιώσιμης ανάπτυξης. Γ' Κ.Π.Σ. και προστασία του περιβάλλοντος. Αγροτο-περιβαλλοντικά μέτρα και δράσεις στο Γ' Κ.Π.Σ. Η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών. Τοπική Αυτοδιοίκηση και περιβαλλοντική διαχείριση. Αξιολόγηση περιβαλλοντικών επενδύσεων. Εκπόνηση οικονομικοτεχνικών μελετών για περιβαλλοντικές παρεμβάσεις.

8. Πρακτική Άσκηση

Συντονιστές: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης, δρ Ευγενία Κουτσίδου

Διδάσκοντες: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης, δρ. Ευγενία Κουτσίδου

Στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η συγγραφή μιας ερευνητικής πρότασης με θέμα που επιλέγει ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής. Στην ερευνητική πρόταση πρέ-

πει να γίνεται σαφής ο εντοπισμός του ερευνητικού προβλήματος καθώς και η οριοθέτηση της διατύπωσής του. Οι διαλέξεις έχουν την παρακάτω θεματολογία: Έννοια, χαρακτηριστικά, είδη και στάδια της επιστημονικής έρευνας. Κριτήρια επιλογής του ερευνητικού προβλήματος. Διαδικασία επιλογής του ερευνητικού προβλήματος. Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. Διατύπωση συγκεκριμένων ερωτημάτων του ερευνητικού προβλήματος. Είδη και επιλογή ερευνητικής στρατηγικής. Διερευνητική-περιγραφική στρατηγική. Συναφειακή στρατηγική. Σύγκριση διαφορετικών ομάδων. Ο πληθυσμός. Το μέγεθος του δείγματος. Μέσα συλλογής δεδομένων. Ερωτηματολόγιο-Συνέντευξη. Παρατήρηση. Παραδείγματα έρευνας.

9. Μηχανισμοί Ρύπανσης Υδάτων από Γεωργικές Πρακτικές

Συντονιστής: Καθ. Μιχαήλ Αγγελίδης

Διδάσκοντες: Καθ. Μιχαήλ Αγγελίδης, δρ Μαρία Αλούπη, δρ Άννα Κοτρίκλα

Στο μάθημα μελετώνται οι κύριοι μηχανισμοί ρύπανσης των υδάτων που σχετίζονται με τις γεωργικές πρακτικές. Εξετάζονται οι κυριότεροι ρύποι (οργανική ύλη, άζωτο και φώσφορος, φυτοφάρμακα, μέταλλα) και η παρουσίασή τους ακολουθεί τη διαδοχική εξέταση των πηγών ρύπανσης, τους δρόμους μεταφοράς των ρύπων από την πηγή στον αποδέκτη, τις φυσικοχημικές και βιοχημικές μετατροπές που υφίστανται οι ρύποι και τις επιπτώσεις των ρύπων στο περιβάλλον (οργανισμοί). Κατά την εξέταση κάθε ρύπου, και μετά την παρουσίαση των μηχανισμών, παρουσιάζονται περιπτώσεις ρύπανσης (case studies), από την ελληνική κυρίως βιβλιογραφία (ποταμοί Ευρώτας και Έβρος, λίμνες Βόρειας Ελλάδας), για να δοθεί στους φοιτητές η αίσθηση των πραγματικών δεδομένων και να κατανοήσουν τους τρόπους ερμηνείας τους. Επίσης οι περιπτώσεις ρύπανσης που παρουσιάζονται συζητούνται για να συνδεθεί η θεωρία με τα αποτελέσματα πεδίου. Για καλύτερη κατανόηση των μεθόδων αλλά και των προβλημάτων προσδιορισμού ορισμένων ρύπων σε περιβαλλοντικά δείγματα (φυτοφάρμακα, μέταλλα), στα μαθήματα συμπεριλαμβάνονται επισκέψεις στο Εργαστήριο Ποιότητας Υδάτων και Αέρα του Τμήματος Περιβάλλοντος, όπου παρουσιάζονται οι σχετικές αναλυτικές μέθοδοι.

- Οργανική ύλη. Γίνεται μια λεπτομερής περιγραφή των κυριότερων οργανικών ρυπαντών στη γεωργία αλλά επίσης αναφέρονται και άλλες πηγές ρύπανσης (αστικά κέντρα, γεωργική βιομηχανία) και εξετάζονται η σχέση των υψηλών συγκεντρώσεων οργανικής ύλης με τη συγκέντρωση οξειδίου στα νερά καθώς και το δυναμικό οξειδαναγωγής (και οι επιπτώσεις που έχει το τελευταίο στην πορεία των αντιδράσεων στη φύση και στα τελικά προϊόντα αυτών).
- Άζωτο και φώσφορος. Περιγράφονται οι κυριότερες πηγές και δίνεται έμφαση στο ρόλο των λιπασμάτων στην αύξηση των επιπέδων κυρίως του αζώτου στα νερά των αποδεκτών. Εξετάζονται οι φυσικοί παράγοντες που επηρεάζουν το φορτίο των θρεπτικών σε ένα ποτάμι καθώς και η εποχιακή διακύμανση των συγκεντρώσεων των θρεπτικών στα υδατικά οικοσυστήματα.



- Φυτοφάρμακα. Παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες φυτοφαρμάκων, με τις ιδιότητες που έχει η καθεμία από αυτές, και εξετάζονται τα προβλήματα που σχετίζονται τόσο με την τοξικότητα όσο και με το χρόνο παραμονής των ουσιών αυτών στο περιβάλλον.
- Μέταλλα. Παρουσιάζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες μέταλλα προερχόμενα από γεωργικές εφαρμογές επηρεάζουν τους υδατικούς αποδέκτες και εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα μέταλλα αυτά επιδρούν στους οργανισμούς.

10. Ο Ρόλος των Μικροοργανισμών στα Γεωργικά Οικοσυστήματα

Συντονίστρια: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

Διδάσκουσα: Καθ. Κωνσταντίνα Σκαναβή

Οικοσυστήματα και μικροβιακές κοινότητες. Ο ρόλος των μικροοργανισμών στους βιογεωχημικούς κύκλους των στοιχείων της φύσης. Κύκλος άνθρακα (κατανομή στη φύση, δρόμοι μεταφοράς, ορυκτά καύσιμα), κύκλος αζώτου (κατανομή, δρόμοι μεταφοράς, ρόλος των λιπασμάτων, οξείδια αζώτου στην ατμόσφαιρα), κύκλος φωσφόρου (κατανομή, δρόμοι μεταφοράς, ρόλος των ανθρωπογενών πηγών), κύκλος θείου. Πρακτικές και επιπτώσεις από τη νιτροποίηση και απονιτροποίηση στο περιβάλλον. Βιοαgroχημικά στις γεωργικές καλλιέργειες. Ο ρόλος των μικροοργανισμών στη διάσπαση των φυτοφαρμάκων. Ο ρόλος των μικροοργανισμών στις διεργασίες του εδάφους. Υγεία των ζώων και περιβάλλον. Μικροβιολογία ασφάλειας. Βιοασφάλεια εκτροφών. Συστήματα ελέγχου μικροβιοανθεκτικότητας. Μικροοργανισμοί, μόλυνση και λοίμωξη. Ανοσολογία και φυσικοί μηχανισμοί άμυνας.

11. Ανάλυση Περιβαλλοντικού Κινδύνου

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Ιωάννης Ματσίνογ

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Ιωάννης Ματσίνογ

Το μάθημα αποτελεί μια θεώρηση της φιλοσοφικής, θεωρητικής και μαθηματικής θεμελίωσης της ανάλυσης επικινδυνότητας όπως εφαρμόζεται σε μια πληθώρα περιβαλλοντικών προβλημάτων. Οι βασικές έννοιες που θα αναπτυχθούν είναι: η φύση της επικινδυνότητας και ο χαρακτηρισμός των κινδύνων (risks), η μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου από τοξικές ουσίες (καθορισμός, δόση-απόκριση, έκθεση, χαρακτηρισμός κινδύνου, βιοσυσσώρευση, μετατροπές τοξικών ουσιών στο περιβάλλον), η μεθοδολογία αντιμετώπισης της αβεβαιότητας, της διακύμανσης και της ευαισθησίας των βασικών παραμέτρων εκτίμησης κινδύνου, η χρήση μαθηματικών πιθανοθεωρητικών τεχνικών-μοντέλων για την εκτίμηση έκθεσης σε κίνδυνο και η στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων τους.

12. Μέθοδοι και Διασφάλιση Περιβαλλοντικής Ποιότητας

Συντονιστής: Λέκτ. Κωνσταντίνος Ευαγγελινός

Διδάσκων: Λέκτ. Κωνσταντίνος Ευαγγελινός

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι σύγχρονες τεχνικές μελέτης, σχεδιασμού και ελέγχου που αποσκοπούν στη βέλτιστη περιβαλλοντική απόδοση (Eco-efficiency) και επίδοση (performance) κάθε μορφής παραγωγικής διαδικασίας

(προϊόντων και υπηρεσιών). Εξετάζεται η διάρθρωση της ελληνικής βιομηχανίας (χωρική, κλαδική, μεγέθους) και ο ρόλος της στην οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση. Παρουσιάζονται τα εργαλεία περιβαλλοντικής πολιτικής και διαχείρισης (κανονιστικές περιβαλλοντικές διατάξεις, οικονομικά εργαλεία της αγοράς και εθελοντικά εργαλεία διαχείρισης) καθώς και η επιχειρηματική κοινωνική ευθύνη (Corporate Social Responsibility) στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Εξετάζεται ο ρόλος του κράτους, των καταναλωτών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων στην προαγωγή της επιχειρηματικής κοινωνικής ευθύνης, καθώς και πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με τα «πράσινα» προϊόντα και τα προβλήματα του «πράσινου» μάρκετινγκ (Corporate Greenwashing). Ανάπτυξη των εννοιών: «ολοκληρωμένη διαχείριση» (Integrated Management), «καθαρές τεχνολογίες» (Cleaner Technology), «καθαρότερη παραγωγή» (Cleaner Production), «βιολογικά και οικολογικά προϊόντα», «περιβαλλοντική απόδοση» (Eco-efficiency) και «περιβαλλοντική επίδοση» (Performance). Μεθοδολογικά εργαλεία: Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (EMS: Environmental Management Systems), Ανάλυση Κύκλου Ζωής (Life Cycle Analysis). Θεσμοί πιστοποίησης: Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS: Eco-Management and Audit Scheme) της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μονάδες παραγωγής, Οικοσήμανση (Eco-Label) της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα προϊόντα, ISO 14000 (Διεθνής Πιστοποίηση Μονάδων Παραγωγής). Κόστη και οφέλη από την εφαρμογή των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στη Ελλάδα: προβλήματα και προοπτικές. Υποχρεωτική εφαρμογή των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στην Ελλάδα. Μεθοδολογία διενέργειας Περιβαλλοντικού Ελέγχου (Environmental Auditing) και πρακτική άσκηση. Ολικά Συστήματα Διασφάλισης Περιβάλλοντος, Ποιότητας, Υγιεινής και Ασφάλειας στις Επιχειρήσεις (ISO 9000, Total Quality Management, OHSAS 18000). Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου (HACCP). Η πρόκληση της περιβαλλοντικής διαχείρισης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Σήμανση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επίσκεψη σε μικρομεσαία επιχείρηση. Κοινωνική αδειοδότηση των επιχειρήσεων: Στρατηγικά λάθη της βιομηχανίας παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, η διαμάχη της Greenpeace με τη Shell στη Βόρεια Θάλασσα, η διαμάχη της Monsanto με μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη χρήση της βιοτεχνολογίας στην παραγωγή τροφίμων. Επιχειρηματικές πρακτικές και η προαγωγή της αειφορίας.

13. Διαχείριση Γεωργικών Αποβλήτων

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Πέτρος Γαγάνης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Πέτρος Γαγάνης

Πολλές αγροτικές δραστηριότητες και πρακτικές αποτελούν πιθανές πηγές ρύπανσης των υπόγειων νερών και, κατ' επέκταση, των γεωτρήσεων άρδευσης και ύδρευσης. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση των γεωργοκτηνοτροφικών κατασκευών, η θέση τους σε σχέση με τις πηγές νερού (π.χ., γεωτρήσεις), η κατάσταση των γεωτρήσεων, ο τρόπος αποθήκευσης, χειρισμού και διάθεσης πιθανών ρύπων και τοξικών ουσιών σε μια αγροτική επιχείρηση είναι σημαντικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να αξιολογούνται όσον αφορά την επικινδυνότητα ρύπανσης που αντιπροσωπεύουν. Με τον προσδιορισμό των κινδύνων ρύπανσης σε



μια περιοχική αγροτικής εκμετάλλευσης και τη βελτίωση των διαχειριστικών πρακτικών προστατεύεται η υγεία του ανθρώπινου δυναμικού και του ζωικού και φυτικού κεφαλαίου, αποτρέπεται μια πιθανή ευθύνη ρύπανσης υπόγειων νερών και αποφεύγεται μια πιθανή μείωση της αξίας της ιδιοκτησίας. Το μάθημα αποτελείται από μία ή δύο εισαγωγικές διαλέξεις για τα χαρακτηριστικά των υπόγειων υδάτων και τους μηχανισμούς ρύπανσης και μια σειρά εννέα φύλλων εργασίας που επιτρέπουν την αξιολόγηση των κύριων αγροτικών δραστηριοτήτων και πρακτικών σε σχέση με τον κίνδυνο ρύπανσης που αντιπροσωπεύουν για τους υπόγειους υδροφορείς και ειδικά για μια αρδευτική ή υδρευτική γεώτρηση. Τα επιμέρους αντικείμενα των φύλλων εργασίας είναι τα εξής:

1. Χαρακτηριστικά και κατάσταση της γεώτρησης άντλησης
2. Αποθήκευση και χειρισμός φυτοφαρμάκων
3. Αποθήκευση και χειρισμός λιπασμάτων
4. Αποθήκευση πετρελαιοειδών
5. Διαχείριση τοξικών αποβλήτων
6. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων
7. Διαχείριση ζωικού λιπάσματος (κοπριάς)
8. Αξιολόγηση των χαρακτηριστικών (τοπογραφία, γεωλογία) της περιοχής
9. Συνολική αξιολόγηση της αγροτικής εκμετάλλευσης

Στα φύλλα εργασίας υπάρχουν ερωτήσεις για την οργάνωση των δομών, τις δραστηριότητες και τις πρακτικές μιας αγροτικής εκμετάλλευσης. Με βάση κάποια σενάρια που δίνονται σε κάθε διάλεξη, οι απαντήσεις στις συγκεκριμένες ερωτήσεις οδηγούν στον υπολογισμό του πιθανού κινδύνου ρύπανσης του νερού. Με βάση αυτό τον υπολογισμό, επιλέγονται μέτρα βελτίωσης της διαχείρισης και πρακτικών με τη χρησιμοποίηση ενός ενημερωτικού δελτίου που συνοδεύει κάθε φύλλο εργασίας.

14. Βιολογία της Διατήρησης

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Παναγιώτης Δημητρακόπουλος

Διδάσκοντες: Επίκ. καθ. Παναγιώτης Δημητρακόπουλος,

Επίκ. καθ. Κωνσταντίνος Θεοδώρου, Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης

Εισαγωγικές έννοιες και ορισμοί. Οι διαφορετικές προσεγγίσεις στην ηθική της διατήρησης. Προτεραιότητες και πρακτικές διατήρησης. Μορφώματα σπανιότητας. Περιβαλλοντική και δημογραφική στοχαστικότητα. Φυσικές καταστροφές. Επιδράσεις του κατακερματισμού στη βιωσιμότητα των πληθυσμών. Στοιχεία γενετικής των πληθυσμών. Γονιδιακή ροή, ανάλυση βιωσιμότητας πληθυσμού. Η σημασία της διατήρησης των γεωργικών ποικιλιών. Διαχείριση γενετικών υλικών - Γενετική ανθεκτικότητα πληθυσμών.

15. Ολοκληρωμένη - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σκούφος

Διδάσκοντες: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σκούφος, Επίκ. καθ. Γρηγόρης Βάρρας,

Επίκ. καθ. Γεώργιος Πατακιούτας, Επίκ. καθ. Χαράλαμπος Καριπίδης

Προστασία φυτικής παραγωγής σε εναλλακτικά συστήματα αειφορικής γεωργίας. Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των εκθρών των καλλιεργειών. Νομοθεσία σχετική με τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία – φορείς παρακολούθησης. Φυλές και είδη ζώων που μπορούν να αξιοποιηθούν με βιολογική κτηνοτροφία. Επίδραση των καλλιεργητικών παρεμβάσεων και του κλίματος στην ανάπτυξη, παραγωγή και σύσταση των φυτικών ιστών. Γεωργικά συστήματα εκμετάλλευσης γης. Διαχείριση και προστασία του γεωργικού εδάφους. Εναλλακτικές στρατηγικές προστασίας του ζωικού κεφαλαίου στη βιολογική κτηνοτροφία. Φυσικοί τρόποι εξυγίανσης βοσκοτόπων. Φυσικοί τρόποι προφύλαξης και μεταφύλαξης. Ο ρόλος της ευζωίας στην υγεία των ζώων και στη βελτίωση της παραγωγικότητας σε βιολογικές εκτροφές. Αλληλεπιδράσεις ανθρώπου και ζώων στη βιολογική κτηνοτροφία. Χρήση μη αντιμικροβιακών παραγόντων για τη θεραπεία και την πρόληψη ασθενειών της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. Ανοσοενίσχυση στα παραγωγικά ζώα. Μελέτες ενός ειδικού μοντέλου μαστίτιδας – υγιεινή αρμεκτηρίων.

16. Οικοτοξικολογία

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Τριαντάφυλλος Ακριώτης

Η επίδραση των τοξικών ουσιών στο περιβάλλον, καθώς και της ρύπανσης, με την ευρύτερη έννοια, στα έμβια όντα σε επίπεδο οργανισμού – πληθυσμού – οικοσυστήματος. Διαχωρισμός του πεδίου της τοξικολογίας από αυτό της οικοτοξικολογίας. Διάγνωση, αναλυτικές μέθοδοι και μέθοδοι ποσοτικοποίησης, αξιολόγηση τοξικότητας και εφαρμογή της στη νομοθεσία. Ορισμός και περιγραφή βασικών εννοιών (ρύπανση / επιβάρυνση, διαφοροποίηση της ευαισθησίας μεταξύ ειδών και φύλων, βιοδείκτες, βιοσυσσώρευση / βιοσυγκέντρωση / βιομεγέθυνση κ.ά.). Ειδικό μέρος (πηγές, ιδιότητες και επιπτώσεις ανά κατηγορία ρύπανσης): Χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες και οι έννοιες της ανθεκτικότητας και της διάρκειας παραμονής. Οργανοφωσφορικές και καρβαμιδικές ενώσεις, και ο μηχανισμός δράσης των τοξικών ουσιών μέσα στον οργανισμό. – Άλλες τοξικές ουσίες με χρήση στη γεωργία και οι έμμεσες επιπτώσεις τους. Πετρέλαιο, πετρελαϊκά προϊόντα και πολυκυκλικοί υδρογονάνθρακες, η έννοια της φυσικής διαδικασίας απορρύπανσης και σύγκριση με τις επιπτώσεις από τεχνητές μεθόδους. Πολυχλωριωμένα διφαινύλια (PCB) - διβενζοφουράνια - διβενζοδιοξίνες, ειδικά προβλήματα που προκύπτουν από μείγματα τοξικών ουσιών. Βαρέα μέταλλα και άλλα τοξικά στοιχεία (υδράργυρος, μόλυβδος, κάδμιο, φθόριο, κ.ά.), σύγκριση με τους οργανικούς ρύπους. Όξινη βροχή: άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις, πιθανοί μηχανισμοί δράσης σε υδατικά και χερσαία οικοσυστήματα. Ραδιενέργεια, σύγκριση άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων από τη ραδιενέργεια και τα ραδιενεργά ισότοπα. Θερμική ρύπανση και ρύπανση από άλλες μορφές ενέργειας. Οικοτοξικολογική επίπτωση παθογόνων οργανισμών και ασθενειών με τη διαμεσολάβηση ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί και σύγκριση των πιθανών οφελών και αρνητικών επιπτώσεων στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Ειδικά θέματα: τοξικά μέταλλα και ευτροφισμός σε υδατικά οικοσυστήματα.



17. Εδαφολογία

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Διδάσκοντες: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος, δρ Θεόδωρος Καρυώτης

Γενικά στοιχεία εδαφοχημείας, εδαφοβιολογίας, εδαφομηχανικής και εδαφοφυσικής. Εφαρμοσμένη εδαφολογία. Πώς επηρεάζουν οι εδαφικές ιδιότητες την τύχη των γεωργικών φαρμάκων. Παράγοντες που καθορίζουν την τύχη των γεωργικών φαρμάκων στο έδαφος. Υπολειμματική διάρκεια γεωργικών φαρμάκων στο έδαφος. Υποβάθμιση γεωργικών εδαφών, αντιμετώπιση της ξηρασίας και συντήρηση του εδαφικού ύδατος, αντιμετώπιση αλάτωσης των εδαφών. Διαχείριση ανόργανων και οργανικών λιπασμάτων και επιπτώσεις στο περιβάλλον.

18. Αγροτική Οικονομία και Πολιτική

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σπιλάνης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Ιωάννης Σπιλάνης

Οικονομική γεωργικής παραγωγής. Οικονομική φυσικών πόρων και περιβάλλοντος. Πολιτική αγροτικής ανάπτυξης. Αγροτική πολιτική και πολιτική διεθνών οργανισμών. Ειδικά θέματα οικονομικής και εμπορίας αγροτικών προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον, εμπορία προϊόντων αειφορικής γεωργίας. Ολοκληρωμένη γεωργία και αγροτική ανάπτυξη.

19. Τηλεπισκόπηση στο Περιβάλλον

Συντονιστής: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

Διδάσκων: Επίκ. καθ. Νικόλαος Σουλακέλλης

Εφαρμογές τηλεπισκόπησης σε χρήσεις γης, γεωργία, δασολογία, γεωλογία κ.λπ. Το εργαστήριο περιλαμβάνει την ανάλυση ψηφιακών εικόνων σε κάθε αντίστοιχη εφαρμογή με τη χρήση υπάρχοντος λογισμικού και τη δημιουργία νέου λογισμικού όπου αυτό απαιτείται.

20. Χρήσεις Γεωργικής Γης και Περιβάλλον

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος

Διδάσκοντες: Καθ. Νικόλαος Δαναλάτος, Καθ. Αλέξανδρος Κανταρτζής,

Επίκ. καθ. Μενέλαος Θεοχάρης

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού γίνεται μια ανασκόπηση των παραγόντων που απαρτίζουν το Σύστημα Χρήσης Γης (Land Use System) που αποτελεί τη βάση για την αξιολόγηση γαιών. Οι παράγοντες αυτοί διακρίνονται σε δύο βασικά υποσύνολα: στο φυσικό περιβάλλον (Land System), που αφορά το κλίμα, το έδαφος, το ανάγλυφο, τη γεωμορφολογία, την υδρολογία, τη φυσική βλάστηση κ.λπ. μιας συγκεκριμένης περιοχής, και στη χρήση γης (Use System), που αφορά τον τύπο της χρήσης, τον άνθρωπο (διαθεσιμότητα και κόστος εργασίας, know-how, διαχείριση) και το κεφάλαιο (εξοπλισμός κ.λπ.). Με βάση την εσωτερική δομή του δυναμικού αυτού συστήματος και τις περιβαλλοντικές (κλιματικές) και οικονομικές εισροές, προκύπτουν οικονομικές και περιβαλλοντικές εκροές, που πρέπει να ποσοτικοποιηθούν και να συνεκτιμηθούν ώστε, μαζί με το λόγο κόστους/απόδοσης διαφόρων Συστημάτων Χρήσης Γης, να χρησιμοποιηθούν για την εκτίμηση της καταλληλότη-

τας συγκεκριμένης μονάδας γης για συγκεκριμένη χρήση της. Οι περιβαλλοντικές εκροές αφορούν τόσο το κλίμα όσο και το έδαφος, την υδρολογία και τη φυσική βλάστηση. Στο μάθημα αυτό δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις εδαφικές και υδρολογικές εκροές όπως η επιταχυνόμενη διάβρωση, η αλατότητα και η νατρίωση εδαφών, που αποτελούν σημαντικούς παράγοντες υποβάθμισης και ερημοποίησης ελληνικών γαιών, και ο εμπλουτισμός επιφανειακών και υπογείων υδάτων με αγροχημικά, που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους σε πολλές ελληνικές περιοχές. Οι παραπάνω περιβαλλοντικές εκροές περιγράφονται και αναλύονται με μεγαλύτερη λεπτομέρεια για διαφορετικά αντιπροσωπευτικά συστήματα χρήσεων γης στην Ελλάδα.

21. Ιχθυοκαλλιέργειες και Περιβάλλον

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Διδάσκων: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Ιχθυογεννητικοί Σταθμοί, σχεδιασμός, υλικά κατασκευής, εξοπλισμός, γενικές αρχές και ειδικές τεχνικές λειτουργίας, συντήρηση. Μονάδες πλωτών ιχθυοκλωβών, υλικά κατασκευής, εξοπλισμός, γενικές αρχές και ειδικές τεχνικές λειτουργίας, συντήρηση. Γεννήτορες και Παραγωγή Γόνου (Βιοτεχνολογία εξειδικευμένη στο κάθε είδος του εκτρεφόμενου ιχθύος), συλλογή και διαχείριση αυγών, χειρισμοί νεογέννητων ιχθύων (λαρβών), χειρισμοί μεταλαρβών, χειρισμοί νεαρών ιχθυδίων - προπάχυνση. Διατροφή (εξειδικευμένη στο κάθε είδος του εκτρεφόμενου ιχθύος), Παραγωγή φυτοπλαγκτού, rotifers, microworms. Τεχνολογία εμπλουτιστικών, Artemia. Τεχνολογία βιομηχανικών ιχθυοτροφών (αποκοπής, προπάχυνσης, πάχυνσης). Συμπληρώματα διατροφής και ισορροπιστές. Πλήρη διατροφικά προγράμματα. Ειδικές τεχνικές και έλεγχοι διατροφής. Ασθένειες (πρόληψη και θεραπευτικές αγωγές). Κλινική σημειολογία και νεκροτομικά ευρήματα σε νοσήματα των ιχθύων. Εργαστηριακές διαγνωστικές τεχνικές. Κλινική Φαρμακολογία (χρήση χημειοθεραπευτικών σκευασμάτων, χημικών, αναισθητικών). Επιδημιολογικός έλεγχος και εφαρμογή εμβολίων. Συσκευαστήρια ιχθύων, λειτουργία (γενικές αρχές, HACCP, ISO), συντήρηση, Υγειονομικός Έλεγχος κατά τη συσκευασία, συντήρηση και μεταφορά των ιχθυηρών. Οικονομική διαχείριση, οικονομοτεχνικός σχεδιασμός Εταιρειών Υδατοκαλλιεργείων. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις υδατοκαλλιεργείων στο περιβάλλον.

22. Εργαστηριακή Άσκηση

Συντονιστής: Καθ. Νικόλαος Σ. Μάργαρης

Ολοκληρωμένη και Βιολογική Καλλιέργεια (ΟΒΙΚΑ) Εσπεριδοειδών. ΟΒΙΚΑ Κηπευτικών. Θρεπτικά διαλύματα υδροπονικών καλλιεργείων, αζωτούχες λιπάνσεις – νιτρικά. Εκτακτικές εκτροφές και μεταποίηση ζωοκομικών προϊόντων. Περιβαλλοντικό Κέντρο Θηραμάτων. Καλλιέργειες in vitro. Μικροβιολογία του περιβάλλοντος. Διαχείριση παρασίτων. Μεθοδολογία κατάρτισης/σύνταξης μοντέλου λίπανσης. Φυτοπαθολογία και ολοκληρωμένη καταπολέμηση. Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών. Υπολείμματα φυτοφαρμάκων σε επιφανειακά και υπόγεια νερά και φυτικούς ιστούς. Λιμνοθάλασσα Ροδιάς. Περιβάλλον και γεωργία στο Ζαγόρι. Χλωρίδα και περιβάλλον στα Τζουμέρκα. Μονάδες υδατοκαλλιεργείων Δ. Ελλάδας. Εργαστηριακές ασκήσεις εκτροφής παραγωγικών ζώων.



Γ.8. Υποχρεώσεις φοιτητών - εξετάσεις - διαδικασία αξιολόγησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί είναι υποχρεωμένοι:

1. Να παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών με δικαίωμα μόνο δύο (2) απουσιών για το σύνολο των μαθημάτων, οι οποίες θα πρέπει να δικαιολογούνται. Σε περίπτωση υπέρβασης των τεσσάρων (4) απουσιών διακόπτονται οι σπουδές με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Εξαίρεση αποτελεί η αποδεδειγμένη απουσία για λόγους υγείας, όπου ο φοιτητής συμβουλεύεται τον Διευθυντή του ΠΜΣ για τη συμπλήρωση των σπουδών. Αν οι τέσσερις (4) απουσίες έγιναν σε ένα μάθημα, ο φοιτητής θεωρείται αποτυχών και παρακολουθεί το μάθημα αυτό σε επόμενο εξάμηνο.
2. Να εφοδιάζονται εγκαίρως με τα απαραίτητα συγγράμματα και φωτοτυπίες επιστημονικών άρθρων που καλύπτουν τη διδακτέα ύλη.
3. Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα καθώς και τη διπλωματική διατριβή.
4. Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

Η μη τήρηση των παραπάνω, στο βαθμό που δυσχεραίνει την παρακολούθηση των μαθημάτων και την εξέταση σε αυτά, χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο απόρριψης στο μάθημα ή αποκλεισμού από το πρόγραμμα μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Εξετάσεις

Οι φοιτητές εξετάζονται στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου στα μαθήματα που έχουν διδαχθεί. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολόγησης των φοιτητών αποφασίζεται από το διδάσκοντα. Η βαθμολογία ανακοινώνεται από τη Γραμματεία.

Υπολογισμός βαθμού πτυχίου

Όλα τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου είναι ισοβαρή εφόσον συμπληρωθούν 39 ώρες διδασκαλίας το εξάμηνο. Το κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και έχει συντελεστή βαρύτητας 1. Η εργαστηριακή άσκηση αντιστοιχεί σε 8 διδακτικές μονάδες και έχει συντελεστή βαρύτητας 1,5 ενώ η διπλωματική διατριβή αντιστοιχεί σε 10 διδακτικές μονάδες και έχει συντελεστή βαρύτητας 2. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου, πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί το συντελεστή βαρύτητας του μαθήματος και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων.

Ενδεχόμενη αποτυχία

Η αποτυχία ενός φοιτητή σε ένα ή περισσότερα μαθήματα οποιουδήποτε εξαμήνου σε δύο συνεχείς εξεταστικές περιόδους (υπάρχει επαναληπτική εξέταση γι' αυτούς που απέτυχαν στην πρώτη) εξετάζεται κατά περίπτωση από τη Γ.Σ.Ε.Σ. η οποία αποφασίζει τη διαγρα-

*Παρουσίαση
διπλωματικής
διατριβής*

φή του φοιτητή από το Πρόγραμμα ή την αναγνώριση της δυνατότητας να παρακολουθήσει τα μαθήματα που έχασε στο επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο. Σε αυτή την περίπτωση ο φοιτητής επιβαρύνεται με δίδακτρα που ανέρχονται στο ποσό των 500 ευρώ.

Οι φοιτητές πρέπει να καταθέσουν και να παρουσιάσουν τη διπλωματική τους διατριβή μέχρι τις 31 Οκτωβρίου στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αφού έχουν ενσωματώσει τις παρατηρήσεις του επιβλέποντος καθηγητή. Αν υπάρχουν σχόλια από τα δύο υπόλοιπα μέλη της τριμελούς επιτροπής πρέπει να ενσωματώνονται στο κείμενο και να γίνεται νέα κατάθεση της διπλωματικής διατριβής στην γραμματεία.

*Συμπληρωματικές
και μεταβατικές
διατάξεις*

Η ρύθμιση θεμάτων για τα οποία δεν λαμβάνεται πρόνοια στον παρόντα κανονισμό και πρόγραμμα σπουδών γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Περιβάλλοντος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.9. Σύμβουλος σπουδών

Ο σύμβουλος σπουδών παρέχει στο φοιτητή την αναγκαία αρωγή και συμπαράσταση για να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις που επιβάλλει η παρακολούθηση του Προγράμματος. Οι φοιτητές επιλέγουν το σύμβουλό τους ελεύθερα και ο σύμβουλος σπουδών φροντίζει να έχει συχνή επαφή με τους φοιτητές.

Γ.10. Διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό

Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα προέρχονται από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου και από τα συνεργαζόμενα τμήματα του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου και του ΜΑΙΧ. Κατά περίπτωση δύνανται να απασχολούνται επίσης διδάσκοντες με σύμβαση βάσει του Π.Δ. 407/80, καθώς και επιλεγμένοι επιστήμονες από άλλα τμήματα του ιδρύματος ή άλλα Α.Ε.Ι. της χώρας και του εξωτερικού, όπως και άλλοι εξωτερικοί συνεργάτες επιστημονικά αναγνωρισμένοι.



Γ.10.1. Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητές	Γνωστικό αντικείμενο
Μιχαήλ Αγγελίδης	Περιβαλλοντική Χημεία
Νικόλαος Μάργαρης	Διαχείριση Οικοσυστημάτων
Κωνσταντίνα Σκαναβή	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Υγιεινή
Ανδρέας Τρούμπης	Θεωρητική Οικολογία
Κωνσταντίνος Χαλβαδάκης	Περιβαλλοντική Μηχανική
Αναπληρωτές Καθηγητές	
Χριστίνα Γιούργα	Διαχείριση Αγροοικοσυστημάτων
Πολυχρόνης Τζεδάκης	Κλιματικές αλλαγές και μεσογειακά οικοσυστήματα
Επίκουροι Καθηγητές	
Πέτρος Γαγάνης	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Λεκανών Απορροής
Παναγιώτης Δημητρακόπουλος	Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Οικολογία
Τριαντάφυλλος Ακριώτης	Οικολογία ζώων – Χερσαία Οικοσυστήματα
Ιωάννης Ματσίνος	Μαθηματικά
Ιωάννης Σπιλάνης	Περιφερειακός Οικονομικός Σχεδιασμός
Κωνσταντίνος Θεοδώρου	Γενετική και Βιολογία της Διατήρησης
Λέκτορες	
Κωνσταντίνος Ευαγγελινός	Οικονομικά του Περιβάλλοντος

Διδάσκοντες επί συμβάσει βάσει Π.Δ. 407/80	
Δρ Ευγενία Κουτσίδου	Μεσογειακά Οικοσυστήματα

Γ.10.2. Τμήμα Ζωικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Καθηγητές	Γνωστικό αντικείμενο
Σωτήρης Κανδρέλης	Οικολογία Διαχείρισης και Βελτίωσης των Λιβαδιών
Αθηνά Τζώρα	Μικροβιολογία-Ανοσολογία των Αγροτικών Ζώων σε Ολοκληρωμένα Συστήματα Διαχείρισης Εκτροφών
Επίκουροι Καθηγητές	
Δημήτριος Παπαβασιλείου	Ζωοτεχνία, Γενετική Βελτίωση των Παραγωγικών Ζώων, Βιολογική Κτηνοτροφία
Γεώργιος Βαντζιάς	Ανατομία - Φυσιολογία Ζώων
Ιωάννης Σκούφος	Υγεία των Ζώων και Περιβάλλον – Ευζωία των Ζώων και Βιολογική Κτηνοτροφία, Βιοενεργά Τρόφιμα

Γ.10.3. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Καθηγητές	Γνωστικό αντικείμενο
Δήμητρα Ζωάκη-Μαλισσιόβα	Ολοκληρωμένη Καταπολέμηση Εχθρών-Ασθενειών των Φυτών
Νικόλαος Μαλισσιόβας	Έδαφος-Φυτό. Διαχείριση αποβλήτων



Αναπληρωτής Καθηγητής	
Χαράλαμπος Καριπίδης	Λαχανοκομία
Επίκουρος Καθηγητής	
Μενέλαος Θεοχάρης	Αρδεύσεις, Στραγγίσεις, Γεωργικές Κατασκευές

Γ.10.4. Τμήμα Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Καθηγητές	Γνωστικό αντικείμενο
Δημήτριος Σάββας	Θρέψη Φυτών, Θερμοκηπιακές Καλλιέργειες, Ολοκληρωμένη Διαχείριση Φυτικής Παραγωγής
Αναπληρωτές Καθηγητές	
Αλέξανδρος Κανταρτζής	Αρχιτεκτονική Τοίπου, Χρήσεις Γης
Γεώργιος Γκίζας	Ξυλώδη Καλλωπιστικά Φυτά, Ζιζάνια & Ζιζανιοκτόνα σε Οικοσυστήματα
Επίκουροι Καθηγητές	
Γρηγόριος Βάρρας	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός
Γεώργιος Πατακιούτας	Γεωργική Φαρμακολογία και Φυτοπροστασία
Γεώργιος Καρράς	Ανθοκομία, Θερμοκήπια, Πώδη Καλλωπιστικά
Καθηγητής Εφαρμογών	
Νικόλαος Πετρόπουλος	Αρχιτεκτονική Τοπίου, Κηποτεχνία, Φυτά Εδαφοκάλυψης

Γ.10.5. Επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Συνεργάτες	Γνωστικό αντικείμενο
δρ Χρυσούλα Βόιδαρου, επιστημονική συνεργάτιδα Τμ. Ζωικής Παραγωγής	Μικροβιολογία Περιβάλλοντος, Παρασιτολογία
Κωνσταντίνος Βάσσης, MSc, εργαστηριακός συνεργάτης Τμ. Ζωικής Παραγωγής	Διαχείριση Λιβαδικών Οικοσυστημάτων
Νικόλαος Μάντζιος, ειδικό τεχνικό προσωπικό (Ε.Τ.Π.) Τμ. Ανθοκομίας- Αρχιτεκτονικής Τοπίου	Εδαφολογία, Υδροπονία
δρ Ζωή Μάργαρη, καθηγήτρια εφαρμογών Τμ. Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής	Εθνολογία
δρ Παντελής Μπαρούχας, γεωπόνος, επιστημονικός συνεργάτης Τμ. Ανθοκομίας- Αρχιτεκτονικής Τοπίου	Αρχιτεκτονική Τοπίου
δρ Δημήτριος Παπαχρήστος, επιστημονικός συνεργάτης Τμ. Φυτικής Παραγωγής	Ολοκληρωμένη Φυτοπροστασία
Ανδρέας Παπαβλασόπουλος, MSc επιστημονικός συνεργάτης ΤΕΙ Ηπείρου	Ολοκληρωμένη Φυτοπροστασία
Γεώργιος Τάσος, MSc, εργαστηριακός συνεργάτης Τμ. Ζωικής Παραγωγής	Θηραματοτροφία, Διαχείριση Δασικών Οικοσυστημάτων για Θηραματοτροφία
Ελισάβετ Κομνηνού, εργαστηριακή συνεργάτιδα Τμ. Φυτικής Παραγωγής	Μεθοδολογία Κατάρτισης – Σύνταξης Μοντέλου Λίπανσης



Χρυσόστομος Νταλαμάγκος εργαστηριακός συνεργάτης Τμ. Φυτικής Παραγωγής	Εδαφολογία, Φυλλοδιαγνωστική, Αξιοποίηση Εδαφών
Κωνσταντίνα Φώτου, εργαστηριακή συνεργάτιδα Τμ. Ζωικής Παραγωγής	Μικροβιολογία, Παρασιτολογία, Φυσιολογία

Γ.10.6. Εξωτερικοί συνεργάτες

Καθηγητές	Γνωστικό αντικείμενο	Φορέας
Νικόλαος Δαναάτος	Εδαφολογία	Τμήμα Γεωπονίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Ηλίας Ελευθεροχωρινός	Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα	Τμήμα Γεωπονίας, Αριστοτέλειο, Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κωνσταντίνα Χαϊντούτη	Περιβαλλοντική Εδαφολογία	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τριαντάφυλλος Αλμπάνης	Περιβαλλοντική Χημεία	Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Ναπολέων Μαραβέγιας	Αγροτική Οικονομία	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Επίκουροι Καθηγητές		
Νικόλαος Σουλακέλλης	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	Τμήμα Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Αγγελική Λούμου	Οικονομικά Περιβάλλοντος, Διαχείριση Οικοσυστημάτων	ΤΕΙ Καλαμάτας
Λέκτορες		
Ιωάννης Κωνσταντίνου	Περιβαλλοντική Χημεία	Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Διδάκτορες	Γνωστικό αντικείμενο	Φορέας
δρ Μαρία Αλούπη	Περιβαλλοντική Χημεία	Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
δρ Γεωργία Γατίδου	Περιβαλλοντική Χημεία	Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
δρ Ράλλης Γκέκας	Οικονομικά Περιβάλλοντος	Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
δρ Γεωργία Παππά	Αρωματικά Φυτά	Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστήμιο Αιγαίου
δρ Νίκη Πέτσικου	Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα (γεωργικά φάρμακα), Έλεγχος Βιολογικών Ιδιοτήτων (τρόπος δράσης, ανθεκτικότητα), Επιπτώσεις στο Περιβάλλον	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
δρ Θεοφάνης Σακελλαρίδης	Περιβαλλοντική Χημεία	Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
δρ Βασίλειος Σακκάς	Περιβαλλοντική Χημεία	Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων



δρ Αντώνιος Σηφάκης	Περιβαλλοντικό Δίκαιο	Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστήμιο Αιγαίου
δρ Μάριος Χαϊνταρλής	Περιβαλλοντικό Δίκαιο	Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστήμιο Αιγαίου
δρ Θεόδωρος Καρυώτης	Εδαφολογία	ΕΘΙΑΓΕ
Ειδικοί Επιστήμονες		
Κοσμάς Παπαχρήστος	Ολοκληρωμένη και βιολογική καλλιέργεια εσπεριδοειδών - κηπευτικών	Διεύθυνση Γεωργίας Νομαρχίας Πρέβεζας

Γ.11. Υλικοτεχνική υποδομή

Η υλικοτεχνική υποδομή περιλαμβάνει τα κτίρια, τα εργαστήρια, τη Βιβλιοθήκη και το Μικροϋπολογιστικό Κέντρο.

Γ.11.1. Κτιριακές εγκαταστάσεις

Η υφιστάμενη κτιριακή υποδομή του Τμήματος Περιβάλλοντος όπου πραγματοποιούνται μαθήματα του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει το κτίριο «Ξενία» (4.300 τ.μ.) στο Λόφο του Πανεπιστημίου. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. (γραφείο 310) και η αίθουσα συσκέψεων στεγάζονται στο 2ο όροφο του κτιρίου.

Γ.11.2. Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου αποτελεί ανεξάρτητη διεύθυνση του ιδρύματος και αποτελείται από την Κεντρική Υπηρεσία Βιβλιοθήκης, που εδρεύει στη Μυτιλήνη, και από τα Παραρτήματα Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ρόδου, που εδρεύουν στα αντίστοιχα νησιά. Η Βιβλιοθήκη, παρά τη διασπορά των παραρτημάτων της, αποτελεί ενιαία υπηρεσία, οι δραστηριότητες της οποίας συντονίζονται και εποπτεύονται από την Κεντρική Υπηρεσία.

Η Κεντρική Υπηρεσία είναι επιφορτισμένη με την άσκηση της πολιτικής αγωγών, την παραλαβή και αποστολή υλικού στα παραρτήματα, την επεξεργασία των κανονισμών και την εφαρμογή προτύπων, την επικοινωνία και τη συνεργασία με ομόλογους φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και με την κεντρική διαχείριση του αυτοματοποιημένου δικτύου πληροφόρησης που συνδέει τα παραρτήματα, στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου πληροφορικού συστήματος για το πανεπιστήμιο, το οποίο επιτρέπει και τη σύνδεσή της με άλλες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Όλες οι λειτουργίες της Βιβλιοθήκης καλύπτονται από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Αυτοματοποίησης Advance (GEAC), το οποίο λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 1993. Τα παραρτήματα είναι ανοιχτά και στο ευρύτερο κοινό, το οποίο όμως δεν έχει δικαίωμα δανεισμού.

Συλλογή - Δανεισμός

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου περιλαμβάνει:

- βιβλία που καλύπτουν θεματικά το γνωστικό αντικείμενο των τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στην ελληνική, αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα
- πληροφοριακό υλικό (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά κ.λπ.)
- διδακτορικές διατριβές
- εκδόσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας
- οπτικοακουστικό υλικό

Δικαίωμα δανεισμού του υλικού της Βιβλιοθήκης έχουν όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος αυτού είναι η κατοχή δελτίου χρήστη της Βιβλιοθήκης. Ο κανονισμός χρήσης επιτρέπει στο διδακτικό προσωπικό του ιδρύματος να δανείζεται παράλληλα έως οκτώ (8) βιβλία, στους υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές έως έξι (6) και στους προπτυχιακούς φοιτητές έως τρία (3). Η περίοδος δανεισμού διαρκεί από επτά (7) έως δεκαπέντε (15) ημέρες, μετά την παρέλευση των οποίων ο χρήστης μπορεί να ανανεώσει το δανεισμό για τρεις (3) ακόμη εβδομάδες.

Καθυστέρηση στην επιστροφή του υλικού της Βιβλιοθήκης επιφέρει επιβολή προστίμου ανά ημέρα καθυστέρησης. Παράλληλα, οποιαδήποτε δανειστική εκκρεμότητα αναστέλλει αυτόματα τη δυνατότητα δανεισμού μέχρι την επιστροφή του υλικού και την πληρωμή του προστίμου. Τέλος, επιβάλλεται πρόστιμο σε οποιονδήποτε ενεργοποιήσει το σύστημα ασφαλείας της Βιβλιοθήκης αποπειρώμενος να εξαγάγει υλικό χωρίς να το έχει δανειστεί.

Σύμφωνα με τον κανονισμό χρήσης της Βιβλιοθήκης, δεν δανείζονται:

- τα πληροφοριακά βιβλία
- τα τεύχη των περιοδικών
- οπτικοακουστικό υλικό
- ορισμένα βιβλία τα οποία έχουν αυξημένη ζήτηση, κατά την κρίση της/του υπευθύνου της Βιβλιοθήκης ή/και μετά από συνεργασία με το Διδακτικό Προσωπικό
- υλικό που έχει υποστεί φθορά και χρειάζεται συντήρηση
- οι διδακτορικές διατριβές



- σπάνιο υλικό
- τα νεοεισερχόμενα βιβλία πριν την πλήρη βιβλιοθηκονομική επεξεργασία τους

Δικτύωση βιβλιοθήκης - Άλλες υπηρεσίες

Όλα τα παραρτήματα της Βιβλιοθήκης είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους μέσω δικτύου, καθώς και με το διεθνές Διαδίκτυο και διεθνή ευρωπαϊκά δίκτυα. Αντίστοιχα, προσφέρει στους χρήστες των παραπάνω δικτύων on-line πρόσβαση στους καταλόγους των παραρτημάτων (<http://www.lib.aegean.gr/services.htm>) και στους εξυπηρετητές πληροφοριών (servers) που συντηρούνται από την Κεντρική Υπηρεσία.

Οι χρήστες της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχουν τη δυνατότητα βιβλιογραφικής αναζήτησης άρθρων περιοδικών με το σύστημα Current Contents και σε άλλες βάσεις δεδομένων. Σε όλα τα παραρτήματα λειτουργούν τμήματα οπτικοακουστικών μέσων, υπάρχει μηχανήμα ανάγνωσης-εκτύπωσης microfiche και παρέχεται η δυνατότητα φωτοαντιγραφής υλικού της Βιβλιοθήκης αντί ανάλογου τιμήματος. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα παραγγελίας φωτοαντιγράφων από άρθρα περιοδικών που δεν βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου μέσω του Δικτύου Συνεργασίας Επιστημονικών Βιβλιοθηκών.

Γ.11.3. Το Μικροϋπολογιστικό Κέντρο

Γενική περιγραφή

Ο αρχικός στόχος του Πανεπιστημίου Αιγαίου για τη δημιουργία ενός Μικροϋπολογιστικού Κέντρου ανοιχτής αρχιτεκτονικής έχει επιτευχθεί, με αποτέλεσμα να δίνεται η δυνατότητα της εκμετάλλευσης των διαθέσιμων υπολογιστικών πόρων με τον πλέον αποδοτικό τρόπο.

Στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου λειτουργούν δύο εργαστήρια πληροφορικής τα οποία είναι εξοπλισμένα με υπολογιστικά συστήματα: το Μικροϋπολογιστικό Εργαστήριο και το Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Τα εργαστήρια παρέχουν τη δυνατότητα πενήντα συνολικά θέσεων εργασίας (είκοσι στο Μικροϋπολογιστικό Εργαστήριο και τριάντα στο Εργαστήριο Γ.Σ.Π.) και είναι διαθέσιμα για προσωπική εργασία και για τη διεξαγωγή ασκήσεων στο πλαίσιο της διδακτικής διαδικασίας σχετικών μαθημάτων. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα δίνονται επίσης διαλέξεις και σεμινάρια για τη λειτουργία του κέντρου και τη χρήση λογισμικού.

Κάθε φοιτητής εφοδιάζεται με κωδικό χρήσης για πρόσβαση στο Διαδίκτυο και για ηλεκτρονική αλληλογραφία και παράλληλα διατίθεται γι' αυτόν χώρος αποθήκευσης στον κεντρικό server.

Το Μικροϋπολογιστικό Εργαστήριο

Το εργαστήριο αποτελεί χώρο πρακτικής εξάσκησης και διεξαγωγής εργαστηριακών μαθημάτων όλων των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Π.Σ.Ε. (Πρόγραμμα Σπουδών Επιλογής) Περιβαλλο-

ντικής Χαρτογραφίας. Απαρτίζεται από 25 ηλεκτρονικούς υπολογιστές με τα παρακάτω εγκατεστημένα λογισμικά:

- Λειτουργικό σύστημα: Win 2000/XP
- Πρόγραμμα διαχείρισης γραφείου: Office 2000/XP
- Αντιικό πρόγραμμα: McAfee 8.0
- Πρόγραμμα συμπίεσης/αποσυμπίεσης: WinZip 8.1./WinRAR 5.2
- Πρόγραμμα ανάγνωσης αρχείων pdf Acrobat Reader 5.0
- Επιστημονικό λογισμικό
SPSS 13.0
Turbo C++
Mathematica 4.0
Visual Studio 6
Stella

Το Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών

Το εργαστήριο αποτελεί εκπαιδευτική υποδομή του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στα μαθήματα των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών. Απαρτίζεται από 30 ηλεκτρονικούς υπολογιστές με τα παρακάτω εγκατεστημένα λογισμικά:

- Λειτουργικό σύστημα: Win XP Professional
- Πρόγραμμα διαχείρισης γραφείου: Office XP
- Αντιικό πρόγραμμα: McAfee 8.0
- Πρόγραμμα συμπίεσης/αποσυμπίεσης: WinZip 8.1./WinRAR 5.2
- Πρόγραμμα ανάγνωσης αρχείων pdf Acrobat Reader 5.0
- Επιστημονικό λογισμικό
Visual Studio 6
Arc View 9.0
ArcGis
Erdas 8.7
Idrisi 32
Geomedia Professional 2
Photomodeler 4
Australis
- 2 ασπρόμαυρους εκτυπωτές laser (HP 4200N, Lexmark T630)
- 1 σαρωτή (HP ScanJet 5500c)

Κανονισμός λειτουργίας

Τα εργαστήρια είναι στη διάθεση των φοιτητών καθημερινά από τις 09.00 έως τις 21.00 εκτός Σαββάτου και Κυριακής. Κατά τις ώρες λειτουργίας τους εποπτεύονται από προσωπικό του κέντρου Η/Υ, το οποίο είναι πάντα στη διάθεσή τους για να επιλύσει τυχόν προβλήματα.

Η εκτύπωση έντυπου υλικού, είτε αυτό είναι προσωπικές εργασίες είτε ηλεκτρονικό υλικό μαθημάτων, θα πρέπει να περιορίζεται πάντα στο ελάχιστο δυνατό.

Για την καλύτερη λειτουργία των εργαστηρίων και για την ασφάλεια των εγκατα-



στάσεων και του εξοπλισμού στο χώρο του τμήματος, είναι απαραίτητο να τηρούνται οι παρακάτω κανονισμοί. Η ανεύθυνη συμπεριφορά και η μη συμμόρφωση με τους όρους λειτουργίας δίνει στον υπεύθυνο το δικαίωμα της διακοπής της πρόσβασης.

- Η εγκατάσταση των λειτουργικών προγραμμάτων καθώς και των εφαρμογών γίνεται από την ομάδα των τεχνικών του εργαστηρίου.
- Η εγκατάσταση των περιφερειακών συσκευών καθώς και η παραμετροποίησή τους γίνεται από την ομάδα των τεχνικών.
- Κατά την παρουσίαση προβλημάτων χειρισμού ειδοποιείται άμεσα η ομάδα των τεχνικών, η οποία αναλαμβάνει και την επίλυσή τους.
- Δυσλειτουργία του hardware ή του software αντιμετωπίζεται από την ομάδα των τεχνικών και μόνο. Τυχόν επεμβάσεις (π.χ., το κατέβασμα software και drivers από το Διαδίκτυο και patch προγραμμάτων από τις ιστοσελίδες εταιρειών) είναι δυνατό να επιμηκύνουν το χρόνο αποκατάστασης της λειτουργίας ή και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προκαλέσουν καταστροφές υλικών και αρχείων.
- Τα εγκατεστημένα προγράμματα σε κάθε μηχάνημα είναι συγκεκριμένα και επιλεγμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των εργαστηρίων και μόνο. Εγκαταστάσεις προγραμμάτων (π.χ., utilities, shareware, demo, games) δημιουργούν προβλήματα στην ταχύτητα και γενικότερα στη λειτουργικότητα του Η/Υ.
- Δεν επιτρέπεται η παράλληλη χρήση περισσότερων του ενός υπολογιστή από ένα χρήστη, ακόμη και αν υπάρχει πληθώρα ελεύθερων προς χρήση υπολογιστών.
- Οι χρήστες οφείλουν να χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό του εργαστηρίου για εργασία σχετιζόμενη άμεσα με το ακαδημαϊκό τους έργο και όχι για οποιαδήποτε άλλη χρήση.
- Κάθε χρήστης οφείλει να κάνει λογική χρήση του εξοπλισμού έτσι ώστε να καθίσταται δυνατό να εργαστούν και οι υπόλοιποι χρήστες.
- Απαγορεύεται η κατανάλωση φαγητών ή ποτών, το κάπνισμα και η χρήση κινητών τηλεφώνων στο χώρο των εργαστηρίων.
- Απαγορεύεται ρητά η μετακίνηση των εδράνων και καθισμάτων για οποιαδήποτε αιτία από τους χρήστες των εργαστηρίων, λόγω των καλωδιώσεων που υπάρχουν στο χώρο.
- Απαγορεύεται στους χρήστες να μετακινούν μέρη από έναν Η/Υ σε άλλο.
- Τυχόν απορρίμματα που θα προκύψουν κατά την παραμονή στα εργαστήρια πρέπει να εναποτίθενται στα καλάθια ακρήστων που υπάρχουν έξω από αυτά.
- Απαγορεύεται η εγκατάσταση ή η αντιγραφή οποιουδήποτε πακέτου λογισμικού (έστω και δωρεάν διατιθέμενου) από οποιονδήποτε χρήστη, καθώς και η αλλαγή ρυθμίσεων στα ήδη εγκατεστημένα προγράμματα. Τα περιεχόμενα των δίσκων του κάθε μηχανήματος ελέγχονται συνεχώς και, εφόσον βρεθούν αρχεία που δημιούργησε ο χρήστης, όχι μόνο σβήνονται χωρίς προειδοποίηση, αλλά μπορεί να επιβληθούν και κυρώσεις στους χρήστες.

Σε περίπτωση παραβίασης των παραπάνω κανόνων λειτουργίας ο υπεύθυνος λειτουργίας έχει το δικαίωμα να αφαιρεί από τους φοιτητές-χρήστες το δικαίωμα πρόσβασης για κάποια χρονική περίοδο.

Γ.11.4. Υποδομή και εξοπλισμός εργαστηρίων

Εργαστήρια

Εργαστήρια που εμπλέκονται άμεσα στο Π.Μ.Σ. «Γεωργία και Περιβάλλον»:

1. *Εργαστήριο Ανάλυσης Υδάτων και Αέρα* (300 τ.μ.) για την έρευνα της ποιότητας των υδάτων και του αέρα, και ειδικότερα σε σχέση με τη βιομηχανική ρύπανση.
2. *Εργαστήριο Διαχείρισης Βιοποικιλότητας* (300 τ.μ.) για θέματα βιολογίας, διαχείρισης, οικολογίας, συγκρότησης βάσης δεδομένων για τη διαχείριση πληροφοριών για το φυσικό περιβάλλον στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και για την ανάπτυξη λογισμικών υποστήριξης της λήψης αποφάσεων στον περιβαλλοντικό φυσικό σχεδιασμό.
3. *Εργαστήριο Υδατικών Οικοσυστημάτων* (300 τ.μ.) για τη μελέτη των οικολογικών διεργασιών στα υδατικά οικοσυστήματα (στο θαλάσσιο και λιμναίο περιβάλλον). Μελετάται ο ρόλος των φυσικών-χημικών-βιολογικών διεργασιών ως περιβαλλοντικών επιπτώσεων στα υδατικά συστήματα.
4. *Εργαστήριο Διαχείρισης Αποβλήτων* (55 τ.μ.) για θέματα όπως ο καθορισμός των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των αποβλήτων, η εξέλιξη συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων και η συγκρότηση βάσεων δεδομένων που τα αφορούν, η χωροθέτηση και σχεδίαση μονάδων διαχείρισης αποβλήτων, η παρακολούθηση της λειτουργίας τους, καθώς και η ανάλυση και ο σχεδιασμός στρατηγικών μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης αποβλήτων, όπως η περιβαλλοντική διαχείριση επιχειρήσεων και φορέων, η ανάλυση κύκλου ζωής απόβλητων υλικών και η περιβαλλοντική σήμανση προϊόντων με στόχο τη βελτιστοποίηση της περιβαλλοντικής επίδοσης των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων.
5. *Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής και Επικοινωνίας* (50 τ.μ.): Εξυπηρετεί ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες του ενιαίου πεδίου των γνωστικών αντικειμένων της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Περιβαλλοντικής Αγωγής και της Περιβαλλοντικής Επικοινωνίας.

Υποστηρικτικά εμπλεκόμενα εργαστήρια στο Π.Μ.Σ. «Γεωργία και Περιβάλλον»:

- 1 *Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης*, για την παρατήρηση, μελέτη και παρακολούθηση του φυσικού περιβάλλοντος και τη συγκρότηση σύγχρονων συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών για τη διαχείριση, επεξεργασία και παρουσίαση πληροφοριών του περιβάλλοντος.
- 2 *Εργαστήριο Τοπικής και Νησιωτικής Ανάπτυξης*, για θέματα νησιωτικής ανάπτυξης και σχεδιασμού.
- 3 *Εργαστήριο Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού*, για θέματα ανάλυσης και σχεδιασμού δομημένου περιβάλλοντος, ανάπτυξης ανθρώπινων οικισμών, χωρικής ανάλυσης, χωροταξίας και περιφερειακής ανάλυσης και πολιτικής και διαχείρισης περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.
4. *Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Οικονομικών του Περιβάλλοντος*, για θέματα οικονομικής φύσης με εφαρμογή στη διαχείριση του περιβάλλοντος.



Εργαστηριακός εξοπλισμός και συσκευές πεδίου

Το Π.Μ.Σ. αξιοποιεί την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, οι επιμέρους συσκευές και οι χρήσεις τους αναφέρονται στη συνέχεια:

Υπάρχων εξοπλισμός ενόργανης ανάλυσης φυσικών, χημικών και βιολογικών παραμέτρων περιβάλλοντος

- Αέριος χρωματογράφος HP 5890 II
- Αέριος χρωματογράφος HP 5890 II με ανιχνευτή μάζας HP 5971 MSD
- Σύστημα αέριου χρωματογράφου - φασματομέτρου μάζας FISON GC 8000 MD 800
- Σύστημα Purge and Trap Concentrator HP 7695
- Ιοντικός χρωματογράφος DIONEX 2010I
- Συσκευή υγρής χρωματογραφίας VARIAN LC 9012
- Σύστημα ατομικής απορρόφησης PERKIN ELMER ZL 5100
- Συσκευή Flow Injection Model PE FIAS 100
- Συσκευή προσδιορισμού αιωρούμενων σωματιδίων MALVERN Mastersizer
- Συσκευή εκκύλισης στο υπερκρίσιμο σημείο Model SFX 220 ISCO
- Συσκευή υπερκαθαρού νερού Model MilliRO5/MilliQ185 της Millipore
- Σύστημα διαρκούς εκκύλισης ALLTECH
- Θερμιδόμετρο IKA C4000 A
- Φασματοφωτόμετρο VARIAN MDS 80-UV
- Φασματοφωτόμετρο VARIAN CARY UV
- Μετρητής ολικού άνθρακα Dohrman DC 190
- Μετρητής ραδιενεργού ακτινοβολίας β τύπου WALLACE
- Συσκευή μέτρησης αιωρούμενων σωματιδίων Coulter Counter
- Θολοσίμετρο τύπου HACH
- Αναλυτής O₂/CO₂ IRGA Columbus
- Συσκευές ηλεκτροφόρησης
- Συσκευή μέτρησης SO₂ EVN. MEX 43010
- Συσκευή μέτρησης αιωρούμενων σωματιδίων GMWL 2000
- Συσκευή COD VELP
- Συσκευές Kjeldahl
- Ψυγεία BOD WTW D 8120
- Καπνόμετρο
- Σύστημα εκτίμησης μηχανικής σύστασης εδάφους
- Θάλαμοι σταθερών συνθηκών
- Θάλαμος φύτρωσης σπερμάτων Lab-Technic
- Κλίβανος υγρής αποστείρωσης
- Λουτρά υπερήχων
- Ξηρός επωαστήρας
- Πυριαντήρια

- Φυγόκεντροι
- Φούρνοι

Υπάρχουν ακόμα πολλές συσκευές υποστήριξης αναλυτικής και ενόργανης χημείας (μετρητές pH, οξυγονόμετρα, ζυγοί κ.λπ.).

Υπάρχων εξοπλισμός για εργασίες πεδίου

- Ολικός σταθμός (ηλεκτρονικός θεοδόλιχος) TOPCON GTS-3B
- Βαρόμετρο-αλτίμετρο THOMMEN
- Δειγματολήπτες νερού (διαφόρων τύπων)
- Συσκευή CTD Yellow Springs Instruments
- Συσκευή CTD SeaBird
- Φορητός αναλυτής ιόντων JEMWAY
- Δειγματολήπτες ιζημάτων
- Δειγματολήπτες εδάφους (διαφόρων τύπων)
- Συστήματα δορυφορικού προσδιορισμού γεωγραφικής θέσης (GPS)
- Μετρητής ATP LUMAC M-1500P
- Φορητό φθορισμόμετρο TURNER εφοδιασμένο με σύστημα μέτρησης κλωροφύλλης α
- Υποθαλάσσιο φωτόμετρο KAHLSIKO 268 WD 305
- Ρευματοόμετρο SENSORDATA
- Σύστημα εδαφολογικών αναλύσεων HACH
- Συστήματα συλλογής δεδομένων CAMPBELL CR10 για αισθητήρες κλιματικών και μικρομετεωρολογικών παραμέτρων (ανεμόμετρα, βροχόμετρα, υγρόμετρα, θερμομέτρα αέρος και εδάφους, μετρητές ηλιακής ακτινοβολίας, συγκέντρωση CO₂ κ.λπ.)
- Φορητές συσκευές πεδίου (οξυγονόμετρα, αγωγιμόμετρα, μετρητές pH κ.λπ.)
- Πυξίδες-κλισίμετρα
- 3 τηλεσκόπια HABICHT 24x80

Υπάρχων εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών

- 1 SUN s. 10 με τοπικό δίκτυο
- 4 SUN Classic
- 22 PCs Pentium
- 92 PCs 80486
- 50 PCs 80386
- 11 Apple Macintosh
- 10 PCs 8088 με μαθηματικό συνεπεξεργαστή 8087
- Μεγάλος αριθμός ψηφιοποιητών, εκτυπωτών, scanners, plotters κ.λπ.

Υπάρχων εξοπλισμός μικροσκοπίων

- 1 ανάστροφο μικροσκόπιο LEITZ Fluovert εφοδιασμένο με σύστημα επεξεργασίας εικόνας LEICA
- 1 ορθό μικροσκόπιο LEICA



- 20 μικροσκόπια
- 2 στερεοσκόπια OLYMPUS 5230

Υπάρχων εξοπλισμός τηλεπισκόπησης, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών, φωτογραμμετρίας και φωτοερμηνείας

- Σύστημα τηλεπισκόπησης PC-ERDAS για ψηφιακή επεξεργασία εικόνας
- Πρόγραμμα ERDAS-ARC/INFO (ζωντανή διασύνδεση)
- Πρόγραμμα ERDAS Toolkit
- Πρόγραμμα Γ.Σ.Π. ARC/INFO (11 αντίτυπα)
- Στερεοπλανηγράφος C-7 ZEISS
- Στερεοσκόπια γραφείου και τσέπης
- Εμβαδόμετρο Ushikata 3601 με Η/Υ

Γ.11.5. Υλικοτεχνική υποδομή Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής στεγάζεται σε τρία κτίρια, εμβαδού 3.000 τ.μ., τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες των σπουδαστών σε χώρους διδασκαλίας και εργαστηρίων.

Αίθουσες διδασκαλίας

Υπάρχουν έξι αίθουσες διδασκαλίας των 127, 117, 98, 95, 70 και 60 θέσεων.

Αίθουσες εργαστηριακών ασκήσεων

- Εργαστήριο Γεωργικής Χημείας, Γεωργικών Βιομηχανιών, Λιπασματολογίας και Φυλλοδιαγνωστικής, στο οποίο υπάρχουν αέριος χρωματογράφος, ατομική απορρόφηση, αναλυτής αμινοξέων, συσκευή μέτρησης αζώτου (Kjeldahl) κ.ά.
- Εργαστήριο Εδαφολογίας και Αξιοποίησης Εδαφών, εξοπλισμένο με pH-μετρο, αγωγιμόμετρο, φλογοφωτόμετρο, φασματογράφο, φυγόκεντρο κ.ά., στα οποία γίνονται, μεταξύ των άλλων, εδαφολογικές αναλύσεις και δίνονται λύσεις σε προβλήματα λιπάνσεων ή τροφοπενιών των καλλιεργειών.
- Εργαστήριο Φυτοπροστασίας, είκοσι θέσεων, πλήρως εξοπλισμένο με στερεοσκόπια και μικροσκόπια, στα οποία οι σπουδαστές έχουν τη δυνατότητα να παρατηρούν και να προσδιορίζουν, στο πλαίσιο της εκπαίδευσής τους, έντομα και ασθένειες διαφόρων καλλιεργειών.
- Εργαστήριο Γεωργίας, εξοπλισμένο με πλήρη καπνιστική μηχανή, το οποίο συμπληρώνεται με θάλαμο αποξήρανσης καπνού.
- Εργαστήριο Γεωργικών Μηχανημάτων, με όλα τα απαραίτητα για την κατεργασία του εδάφους μηχανήματα (άροτρο, φρέζα, σπαρτική μηχανή, χορτοκοπτικά, χορτοσυλλεκτικά, ψεκαστικά κ.ά.) καθώς και ηλεκτροκίνητη τομή μηχανής γεωργικού ελκυστήρα.
- Εργαστήριο Αρδεύσεων-Στραγγίσεων, με πλήρως εξοπλισμένη υδραυλική τράπεζα και όλα τα συστήματα άρδευσης.
- Εργαστήριο Καλλιέργειας *in vitro*, με εργαστηριακούς πάγκους είκοσι θέσεων ερ-

γασίας και εξοπλισμένο με θάλαμο οριζόντιας ροής ρεύματος αέρος, κλιβάνους υγρής και ξηρής αποστείρωσης, συσκευή απιονισμού και απόσταξης νερού, καθώς και με αίθουσα ανάπτυξης φυτών, με ρυθμιζόμενες συνθήκες.

- *Εργαστήριο Σποροπαραγωγής*, με προβλαστήριο και πλήρως λειτουργική μηχανή ανάλυσης και επεξεργασίας σπόρων, καθώς και αλωνιστική μηχανή.
- *Εργαστήριο Φυσιολογίας Φυτών*, με συσκευή μέτρησης φωτοσύνθεσης, φυγόκεντρο κ.ά.
- *Εργαστήριο Η/Υ*, εξοπλισμένο με 20 Η/Υ.
- *Εντομοτροφείο*, για την εκτροφή εντόμων σε ελεγχόμενες συνθήκες, με σκοπό την εξοικείωση των σπουδαστών με την ανάπτυξη των εντόμων, αλλά και για ερευνητικά προγράμματα.

Θερμοκήπια

- *Γυάλινο θερμοκήπιο*, έκτασης 800 τ.μ. με ρυθμιζόμενες συνθήκες περιβάλλοντος.
- *Γυάλινο θερμοκήπιο*, έκτασης 300 τ.μ., το οποίο προσωρινά χρησιμοποιείται και από το Τμήμα Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου. Εδώ πραγματοποιούνται τα μαθήματα θερμοκηπιακών καλλιεργειών του τμήματος και καλλιεργούνται φυτά για τα ερευνητικά προγράμματα του Ε.Π. του τμήματος.
- *Πλαστικό θερμοκήπιο-πολλαπλασιαστήριο*, έκτασης 250 τ.μ., το οποίο είναι εφοδιασμένο με πάγκους καλλιέργειας και σύστημα υδρονέφωσης και στο οποίο πραγματοποιούνται τα μαθήματα ανθοκομίας και πολλαπλασιασμού φυτών.
- *Δύο πλαστικά θερμοκήπια*, έκτασης 180 τ.μ., στα οποία διεξάγονται τα εργαστήρια βοτανικής, κτηνοτροφικών φυτών κ.ά. ή τα οποία χρησιμοποιούνται κατά καιρούς από σπουδαστές για την πρακτική τους εξάσκηση ή την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας.





Αγρόκτημα

Καλύπτει έκταση 500 περίπου στρεμμάτων και περιλαμβάνει:

- Οπωρώνα, με όλα σχεδόν τα καλλιεργούμενα οπωροφόρα δέντρα, για την εξάσκηση των σπουδαστών.
- Αμπελώνα, έκτασης 500 τ.μ.
Η υπόλοιπη έκταση χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση διαφόρων μεγάλων καλλιεργειών, όπως μηδικής, καλαμποκιού, βαμβακιού κ.ά., με σκοπό την εξάσκηση των σπουδαστών.

Γ.ΙΙ.6. Εργαστήρια Τμήματος Ζωικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Η εργαστηριακή υποδομή του Τμήματος Ζωικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου περιλαμβάνει:

- *Εργαστήριο Ανατομίας-Φυσιολογίας των Αγροτικών Ζώων*
- *Εργαστήριο Μικροβιολογίας-Παρασιτολογίας και Λοιμωδών Νοσημάτων των Αγροτικών Ζώων*
- *Εργαστήριο Διατροφής-Λιβαδοπονίας και Βοσκών*
- *Εργαστήριο Τεχνολογίας Κρέατος και Γάλακτος*
- *Εργαστήριο Τηλεπληροφορικής*
- *Αγρόκτημα Εκτροφής Παραγωγικών Ζώων*

Γ.ΙΙ.7. Υλικοτεχνική Υποδομή Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.)

Εργαστήρια

Τα εργαστήρια του ΜΑΙΧ στεγάζονται σ' έναν ενιαίο χώρο 680 τ.μ. και εξυπηρετούν τις ακαδημαϊκές και ερευνητικές δραστηριότητες των μεταπτυχιακών φοιτητών ενώ παράλληλα παρέχουν υπηρεσίες ανάλυσης. Οι εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν σύγχρονο εξοπλισμό στην Αναλυτική Χημεία, τη Χημεία Φυσικών Προϊόντων, τη Μοριακή Βιολογία, την Επιστήμη Πρωτεϊνών, την Εδαφολογία και τη Διαγνωστική Φυτών.

- *Εργαστήριο Βιοτεχνολογίας Φυτών και Έλεγχου Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών:* εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Γενετική Βελτίωση και Βιοτεχνολογία Οπωροκηπευτικών». Παράλληλα παρέχει εργαστηριακές υπηρεσίες στη βιομηχανία διενεργώντας ποιοτική ανίχνευση Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών σε τρόφιμα και αγροτικά προϊόντα (ISO 17025 υπό ανάπτυξη).
- *Εργαστήριο Μοριακής Ιστολογίας Φυτών:* εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Γενετική Βελτίωση και Βιοτεχνολογία Οπωροκηπευτικών».

- **Εργαστήριο Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων:** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Γενετική Βελτίωση και Βιοτεχνολογία Οπωροκηπευτικών».
- **Εργαστήριο Χημείας Φυσικών Προϊόντων και Αναλυτικής Χημείας (EN ISO 17025):** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Ποιότητα Τροφίμων και Χημεία Φυσικών Προϊόντων». Παράλληλα διενεργεί χημικές αναλύσεις σε ελαιόλαδο και μέλι, προσδιορίζει τοξικά υπολείμματα (σε νερό, λάδια, λαχανικά) κ.λπ.





- **Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας και Βιοχημείας Φυτών:** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης «Γενετική Βελτίωση και Βιοτεχνολογία Οπωροκηπευτικών», «Φυσικά Προϊόντα και Βιοτεχνολογία» και «Αειφόρος Γεωργία».
- **Εργαστήριο Εδαφολογίας & Φυλλοδιαγνωστικής:** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Αειφόρος Γεωργία». Είναι εξοπλισμένο με σύγχρονες εγκαταστάσεις για προηγμένη χημική και φυσικο-χημική ανάλυση του εδάφους. Το εργαστήριο συνεργάζεται και με άλλα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων και επιπλέον, έχοντας ως στόχο την υψηλή ποιότητα παραγωγής, παρέχει συμβουλές σε θέματα εδαφολογικής ποιότητας σε αγρότες και ομάδες παραγωγής. Συγκεκριμένα παρέχει υπηρεσίες ανάλυσης εδαφολογίας & φυλλοδιαγνωστικής, ανάλυσης νερού (ISO 9001 υπό ανάπτυξη), ενώ παράλληλα παρέχει συμβουλευτική αγωγή για λίπανση και άρδευση.
- **Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και Τηλεπισκόπησης:** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Διαχείριση Περιβάλλοντος». Κάθε φοιτητής έχει πρόσβαση σε ένα εκσυγχρονισμένο δίκτυο υπολογιστών με εξειδικευμένο λογισμικό (ArcGIS, ArcInfo, ERDAS Imagine, ENVI, eCognition, GRASS, IDRISI κλπ.). Το εργαστήριο υποστηρίζεται από: α) την Αυτοματοποιημένη Μονάδα Χαρτογραφίας, η οποία είναι κατάλληλη εξοπλισμένη για την σύλληψη, επεξεργασία, ενσωμάτωση, αρχειοθέτηση και εκτύπωση raster, vector και άλλων συνόλων δεδομένων και β) την Μονάδα Έρευνας Πεδίου, η οποία είναι εξοπλισμένη με GPS με ακρίβεια υπο-μετρητών, φορητό υπερφασματικό ραδιόμετρο, τηλέμετρο, DBH, πυξίδα, βιντεοκάμερα, ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, φορητό H/Y και H/Y τσέπης εξοπλισμένο με δέκτη GPS και ArcPad.
- **Εργαστήριο Δασικών Πυρκαγιών:** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Διαχείριση Περιβάλλοντος». Το εργαστήριο χρησιμοποιείται σε ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με δασικές πυρκαγιές. Ανταποκρίνεται σε όλες τις διεθνείς προδιαγραφές για πειράματα προσομοίωσης πυρκαγιάς και αέρος. Έχει μήκος 10,3 μ., ύψος 1,8 μ. και πλάτος 1,6 μ. και η ταχύτητα του αέρα ρυθμίζεται από δύο εξαεριστήρες (διαμέτρου 60 εκ. ο κάθε ένας) σε ένα εύρος από 0,00m/sec έως 2,5m/sec. Είναι κατασκευασμένο από πυρίμαχα υλικά και εξοπλισμένο με ένα σύστημα συλλογής δεδομένων με θερμοστοιχεία που συνδέονται με έναν υπολογιστή, ένα ψηφιακό ανεμόμετρο θερμού σύρματος, μια ψηφιακή βιντεοκάμερα, πυκνόμετρα, θερμόμετρα και άλλα εξαρτήματα.
- **Μονάδα Φασματοραδιομετρίας:** εξυπηρετεί τις ανάγκες εκπαίδευσης και τις ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης «Διαχείριση Περιβάλλοντος». Χρησιμοποιείται για την καταγραφή αντανάκλασης και τον χαρακτηρισμό των υλικών σύμφωνα με αναγνωρισμένες φασματικές βιβλιοθήκες. Η μονάδα είναι εξοπλισμένη με: υπερφασματικό ρα-

διόμετρο (εύρους 450-1050 nm), σκοτεινό θάλαμο, ειδικό λαμπτήρα, τρίποδο και άλλα εξαρτήματα.

- **Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών:** είναι εξοπλισμένο με ένα τελευταίας τεχνολογίας δίκτυο υπολογιστών. Διαθέτει εξειδικευμένο λογισμικό και παρέχει δυνατότητα πρόσβασης σε εξειδικευμένες Βάσεις Δεδομένων.
- **Εργαστήριο Ιολογίας Φυτών & Μικροβιολογίας:** υπό ανάπτυξη

Θερμοκήπια

Πέντε μεμονωμένα θερμοκήπια τύπου Venlo συνολικής έκτασης 930 τ.μ., δύο θάλαμοι 150 τ.μ. ο κάθε ένας και ένα φυτώριο 150 τ.μ., παρέχουν την υποδομή και την απαραίτητη υποστήριξη για την εξειδικευμένη μεταπτυχιακή έρευνα.

Το μικροκλίμα σε κάθε θερμοκήπιο ελέγχεται και διατηρείται από υπολογιστή (QNX-RTOS) μέσω ενός δικτύου RS-485. Οι παράμετροι ελέγχου περιλαμβάνουν τη θερμοκρασία, τη σχετική υγρασία, τη συνολική ακτινοβολία και τα επίπεδα του CO₂, που μετρώνται από κοινού με έναν μετεωρολογικό σταθμό. Ένα σύστημα καλλιέργειας σε νερό με ικανότητα επιστροφής των θρεπτικών ουσιών είναι εγκατεστημένο σε κάθε ένα από τα τέσσερα θερμοκήπια για να εξεταστεί διαφορετικές συνθήκες.

Μονάδα Διατήρησης Μεσογειακών Φυτών

Η Μονάδα Διατήρησης Μεσογειακών Φυτών βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του Μ.Α.Ι.Χ. και καταλαμβάνει μια περιοχή 20 περίπου στρεμμάτων. Κύριοι στόχοι της μονάδας είναι οι εξής: α) η διατήρηση των ενδημικών και απειλούμενων φυτών της Κρήτης καθώς επίσης και τη διατήρηση παλαιών ποικιλιών λαχανικών και φρούτων που καλλιεργούνταν παραδοσιακά στην περιοχή, β) η διδασκαλία της Βοτανικής και η χρήση των φυτών στη Μεσογειακή περιοχή και γ) η ευαισθητοποίηση του κοινού στις αξίες της βιοποικιλότητας και της διατήρησης.

Υποδομές Μονάδας Διατήρησης Μεσογειακών Φυτών:

- *Τράπεζα Σπόρων (Seed bank) για ενδημικά και απειλούμενα αυτοφυή είδη της Κρήτης και για παλιές καλλιεργούμενες ποικιλίες*
- *Βοτανικός Κήπος απειλούμενων ειδών*
- *Βοτανικό Μουσείο (Herbarium) Χλωρίδας Κρήτης/ Μεσογείου*
- *Εργαστήριο μελέτης φύτευσης σπόρων*
- *Κέντρο Ενημέρωσης για τα απειλούμενα φυτά της Κρήτης*
- *Βοτανικός Κήπος αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών*

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Τεκμηρίωσης

Η Βιβλιοθήκη και το Κέντρο Τεκμηρίωσης του ΜΑΙΧ λειτουργεί από το 1985. Σήμερα περιλαμβάνει πάνω από 7.000 βιβλία, 11.000 επιστημονικά περιοδικά και 467 τίτλους (έντυπους, on-line συνδρομές), τα οποία καλύπτουν τα αντικείμενα όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Ινστιτούτο. Το λογισμικό της βιβλιοθήκης περιλαμβάνει προηγμένα προγράμματα (SAS, CSS, LINDO, WHAT'S BEST), καθώς επίσης και πλήθος προγραμμάτων που σχετίζονται με την εφαρμοσμένη αγροτική



έρευνα και τη διαχείριση φυσικών πόρων. Επιπλέον, η βιβλιοθήκη παρέχει υπηρεσίες τεκμηρίωσης και βιβλιογραφικής έρευνας σε συνεργαζόμενα Επιστημονικά και Ερευνητικά Ινστιτούτα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεδριακό Κέντρο

Το συνεδριακό κέντρο του Μ.Α.Ι.Χ. είναι πιστοποιημένο με DIN EN ISO 9001:2000. Παρέχει υπηρεσίες κεντρικής οργάνωσης και διοικητικής υποστήριξης για συνέδρια, σεμινάρια, συμπόσια, συνεδριάσεις και θερινά σχολεία καθώς επίσης και δυνατότητα φιλοξενίας παράλληλων ή ανεξάρτητων εκθέσεων.

Χώροι Συνεδριακού Κέντρου:

- «Αριστοτέλης»: Πολυτελής αίθουσα συνεδριάσεων 330 τ.μ., συνολικής χωρητικότητας 200 ατόμων.
- «Θαλής – Ηράκλειτος»: Αίθουσα 230 τ.μ. πολλαπλών χρήσεων (με 9 χώρους ταυτόχρονης διερμηνείας), συνολικής χωρητικότητας 200 ατόμων. Μπορεί να χωριστεί και σε δύο ανεξάρτητες αίθουσες συνεδριάσεων.
- «Σωκράτης – Θεόφραστος – Πυθαγόρας – Δημόκριτος»: Αίθουσα 448 τ.μ., συνολικής χωρητικότητας 260 ατόμων. Μέγιστη ικανότητα προσαρμογής καθώς ανάλογα με τις απαιτήσεις μπορεί να λειτουργήσει από ένα έως τέσσερα ανεξάρτητα αμφιθέατρα.
- «Αρχιμήδης – Επίκουρος»: Δύο αίθουσες εκθέσεων ή συνεδριάσεων συνολικής χωρητικότητας 220 ατόμων (240 τ.μ.), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους και προσφέρουν ευελιξία στη ρύθμιση της διάταξης των καθισμάτων και της διακόσμησης.
- «Ποσειδώνας»: Νέα πολυτελής αίθουσα συνεδριάσεων 300 τ.μ., συνολικής χωρητικότητας 300 ατόμων.

Εξοπλισμός Συνεδριακού Κέντρου:

Οι αίθουσες του Συνεδριακού Κέντρου υποστηρίζονται από πλήρη και υψηλής τεχνολογίας οπτικοακουστικό εξοπλισμό, ο οποίος περιλαμβάνει: video, υπερυψωμένους προβολείς, δύο BARCO βίντεο-προβολείς, PHILIPS ProScreen 60, μεγάλες οθόνες, σύστημα ταυτόχρονης διερμηνείας, video recorders, ασύρματα μικρόφωνα, περίπτερα εκθέσεων, πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Γ.12. Ακαδημαϊκό ημερολόγιο μονοετούς κύκλου σπουδών για το 2007-2008

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007-2008

(Διάρκεια: 13 εβδομάδες διδασκαλίας)

Έναρξη μαθημάτων:	15.10.2007
Λήξη μαθημάτων:	25.1.2008
Εξεταστική περίοδος χειμερινού εξαμήνου:	28.1.08 - 1.2.2008

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007-2008

(Διάρκεια: 13 εβδομάδες διδασκαλίας)

Έναρξη μαθημάτων:	4.2.2008
Λήξη μαθημάτων:	16.5.2008
Εξεταστική περίοδος εαρινού εξαμήνου:	19.5.2008 - 23.5.2008
Παράδοση εργασίας πρακτικής άσκησης:	6.6.2008

ΘΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007-2008

Ανάθεση-έναρξη διπλωματικής εργασίας:	26.5.2008 (ή και νωρίτερα)
Εργαστηριακή άσκηση:	30.6.2008 έως 24.7.2008
Εξεταστική περίοδος θερινού εξαμήνου:	25.7.2008
Παράδοση διπλωματικής εργασίας:	έως 31.10.2008
Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας:	έως 7.11.2008

ΑΡΓΙΕΣ

28 Οκτωβρίου	Εθνική εορτή
8 Νοεμβρίου	Τοπική εθνική εορτή
17 Νοεμβρίου	Επέτειος Πολυτεχνείου
25.12.2007 - 4.1.2008	Διακοπές Χριστουγέννων
30 Ιανουαρίου	Τριών Ιεραρχών
10 Μαρτίου	Καθαρή Δευτέρα
25 Μαρτίου	Εθνική εορτή
21.4.2008 - 2.5.2008	Διακοπές Πάσχα
1 Μαΐου	Πρωτομαγιά



Δ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΡΟΦΙΛ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΜΟΝΟΕΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥ Π.Μ.Σ.

Δ.1. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2003-2004

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Αγοράκη Φωτεινή	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Εκτίμηση του κινδύνου διάβρωσης της νήσου Λέσβου με τη χρήση των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών & Τηλεπισκόπησης
Ανατολίτης Νικόλαος	Γεωπονίας Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Σήμανση προϊόντων και «πράσινη» κατανάλωση
Αντωνίου Θεοδώρα	Γεωπονίας Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Η επίδραση του κλίματος και του εδάφους στην παραγωγικότητα του μαλακού και σκληρού σιταριού
Ατματζίδου Ναταλία	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Η βιοποικιλότητα των κολεόπτρων και η επίδραση της γεωργίας σε αυτή
Δαούση Αναστασία	Κτηνιατρική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Συγκριτική μελέτη διαχείρισης και εκτροφής ενός βιολογικού και ενός συμβατικού ποιμνίου προβάτων στη Λέσβο



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Δημόπουλος Χαρίλαος	Γεωπονίας Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Εκτίμηση κινδύνου διάβρωσης εδαφών με τη βοήθεια των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών Δημιουργία ψηφιακού χάρτη
Ζορμπάς Κωνσταντίνος	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Σύγκριση εδαφοπανίδας σε περιοχές με διαφορετικού τύπου φυτοκάλυψη της βορειοδυτικής Λέσβου
Θαλασσέλλης Εμμανουήλ	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Λάρισας	Βιολογική καλλιέργεια της ελιάς και προοπτικές εξέλιξής της στη Λέσβο
Ίσαρη Ασπασία	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Άριστον μεν ύδωρ
Καλλίγαρος Δημήτρης	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Η κοστολόγηση του νερού άρδευσης στην Ελλάδα
Καρατζάς Εμμανουήλ	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Σχεδίαση και λειτουργία εργαστηριακής δεξαμενής διαχωρισμού φάσεων για την προεπεξεργασία υδατικών αποβλήτων ελαιουργείων

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Καψάλη Μαρία	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Δομή βιοκοινότητας με βάση τις σχέσεις αμοιβαιότητας ανθοφόρων φυτών επικονιαστών στο δάσος καστανιάς της Αγιάσου Λέσβου
Κούκη Αθηνά	Οινολογίας, Τεχνολογίας Τροφίμων, & Διατροφής Τ.Ε.Ι. Αθηνών	Προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων στην Ελλάδα και η ισχύουσα νομοθεσία
Κράσσοι Δημήτρης	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Βιολογική κτηνοτροφία - Προφίλ των κτηνοτρόφων βιολογικών εκτροφών στην περιοχή της Αμφιλοχίας
Λαζαρίδης Θεόφιλος	Γεωπονίας Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Βιολογική γεωργία: Παρόν και μέλλον στην Ελλάδα
Λυκοκανέλλος Γεώργιος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Επίπεδα τοξικών μετάλλων και οργανο-χλωριωμένων ενώσεων στο συκώτι άγριων πουλιών της Ελλάδας
Μουχταρίδου Γεσθημανή	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης	Βελτιστοποίηση λιπαντικής αγωγής και περιβάλλον στα πλαίσια της ολοκληρωμένης διαχείρισης της παραγωγής σε καλλιέργεια συμπύργων ποικιλιών ροδακινιάς



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Μυλωνή Δήμητρα	Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων & Γεωργικής Μηχανικής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Το πρόβλημα της νιτρορύπανσης στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και η εφαρμογή της οδηγίας 91/676/Ε.Ο.Κ. στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Νάννη Ευτυχία	Ανθοκομίας - Αρχιτεκτονικής Τοπίου. Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου της βιολογικής γεωργίας	Η βιολογική αμπελοκαλλιέργεια στη Λήμνο σε σχέση με τις αρχές της βιολογικής καλλιέργειας
Παπαδογιαννάκη Ελεονώρα	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Σχολιασμός της περιβαλλοντικής επικινδυνότητας
Παπακώστα Ανθή	Γεωγραφίας, Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Ρύπανση υδάτων στη Θεσσαλία από νιτρικά γεωργικής προέλευσης: Η περίπτωση μελέτης των περιοχών Τυρνάβου- Δένδρων- Πλατανουλίων
Σαράφης Χαράλαμπος	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Διαχρονική πορεία της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων του Δήμου Αλμυρού από τα νιτρικά γεωργικής προέλευσης
Σάρδη Σταματία	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Χρήση βιομάζας για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών θερμοκηπίων

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Στεργίου Έλσα	Ανθοκομίας, Αρχιτεκτονικής Τοπίου. Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Η συμβολή της αρχιτεκτονικής τοπίου στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό ανοιχτών χώρων πανεπιστ/πόλεων: Η περίπτωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο λόφο Ξενία, Μυτιλήνη
Τσαντάνης Ιωάννης	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Παράσιτα αιγοπροβάτων στην περιοχή της Ηπείρου: Μέθοδοι διαχείρισής τους φιλικές στο περιβάλλον
Τσεκούρας Βασίλειος	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Μελέτη της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής σε δασικά οικοσυστήματα με τη χρήση μοντέλων



**Δ.2. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2004-2005**

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Αδάμου Δέσποινα	Γεωπονίας, Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Επισκόπηση εφαρμογών μη τυπικής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
Αθανασιάδης Κων/νος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης Wye College, niversity of London	Συγκριτική μελέτη της βιολογικής καλλιέργειας της ελιάς στη Θάσο και στο Νομό Μεσσηνίας
Αθηνιώτης Μιχαήλ	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Ρύπανση υπογείων υδάτων στο λεκανοπέδιο Καλλονής Λέσβου από νιτρικά άλατα γεωργικής προέλευσης
Αλατζά Ελένη	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Αποδόμηση των ζυμώσιμων τροφής με απλή ταφή
Αλεξανδρής Χρήστος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Λάρισας	Διαχρονική πορεία της λίπανσης των υπογείων υδάτων αγροτικών περιοχών των νομών Κιλκίς και Θεσσαλονίκης από τα νιτρικά γεωργικής προέλευσης
Αλλοίμονος Ρούσσος	Γεωπονίας, Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την εκτίμηση των ζημιών από παγετό με τη χρήση ψηφιακής φωτογραφίας

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Βαβίτσας Ιωάννης	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Η επίδραση του μητρικού πετρώματος στη βιοποικιλότητα φρυγανικών οικοσυστημάτων: Η περίπτωση της Σύρου
Βόμβα Αγγελική	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Ίδρυση και λειτουργία βιολογικής εκτροφής δυναμικότητας 100 προβατίνων φυλής Λέσβου στο νησί της Λέσβου
Βούλγαρη Άννα	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας	Διερεύνηση της δυνατότητας εφαρμογής συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης της μαστίχας
Γρίζας Δημήτριος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Σύγκριση σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο της βιολογικής και συμβατικής αμπελουργίας στην περιοχή των Μεσογείων
Δρακωνάκη Ελένη	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης	[Εκκρεμεί παράδοση διατριβής]
Δρόσου Καλλιόπη	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Παρόν και μέλλον της αμπελοκαλλιέργειας στη Σαντορίνη: Διαχείριση και προοπτικές



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Ζούντας Νικόλαος	Γεωπονίας, Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Παράγοντες που επηρεάζουν το φαινόμενο των πυρκαγιών: Η περίπτωση της Χίου
Κωνσταντίνου Σπυρίδων	Τμήμα Αγρομηχανικής Φυτοπροστασίας & Αγροοικολογίας, Ανώτατο Αγροοικονομικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας	Ορθολογιστική καλλιέργεια των ζαχαρότευτλων στο Νομό Σερρών
Λαζαρίδου Βαία	Βιολογικής Γεωργίας, Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων	Σαλμονέλωση στο κομπόστ
Μακρής Ιωάννης	Γεωγραφίας, Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά. Μελέτη του δικτύου της ECOFARM, επιχείρησης που δραστηριοποιείται στον κλάδο
Μαστρανεστάσης Ιωάννης	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης	Συγκριτική μελέτη της διατροφικής απόδοσης και της οικονομικότητας σε συμβατικά και βιολογικά ποίμνια της φυλής Λέσβου
Μπεσλεμές Δημήτριος	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Παρουσίαση της <i>Cynara cardunculus</i> ως ενεργειακής καλλιέργειας και μελέτη των χρήσεων της παραγόμενης βιομάζας

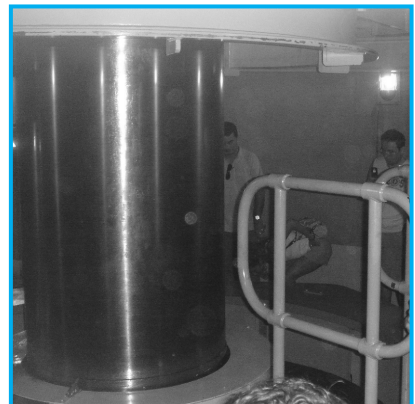
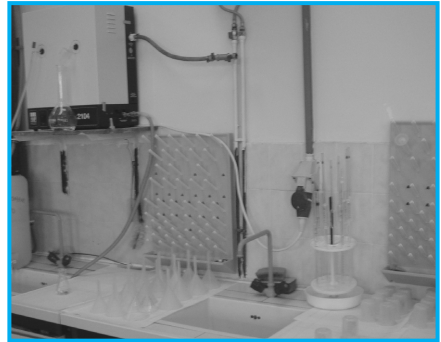
<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Ντερλίκη Ειρήνη	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης	Αξιολόγηση επικινδυνότητας ρύπανσης υπογείων υδάτων από νιτρικά και φωσφορικά στο νησί της Λέσβου, σε συνάρτηση με τους παράγοντες «σύσταση εδάφους-υπεδάφους» και «χρήσεις γης»
Παπαδάς Χρήστος	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Ποικιλότητα φυτικών ειδών σε συστήματα ελαιώνων και πευκοδασών της Λέσβου
Παπανικολάου Νικόλαος	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Διερεύνηση φαινολογικών χαρακτηριστικών των <i>Phyllocnistis citrella</i> (Lepidoptera: Gracillariidae), <i>Aleurothrixus floccosus</i> (Homoptera: Aleurodidae) και της δράσης των φυσικών εχθρών τους σε καλλιέργειες εσπεριδοειδών
Παπαποστόλου Χαράλαμπος	Γεωπονίας Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Υδράργυρος και μεθυλοϋδράργυρος σε εμπορικά ψάρια της Μεσογείου



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Πασβάντη Ειρήνη	Γεωπονίας, Γεωτεχνικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Μελέτη της φαινολογίας του <i>Ceroplastes rusci</i> (L.) σε εσπεριδοειδή και αξιολόγηση της δράσεως του εντομοπαθογόνου μύκητα <i>Verticillium ecanii</i> ως παράγοντα αντιμετώπισής του
Σαλέπη Μαρία	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης	Η υλοποίηση των δεσμεύσεων της Ελλάδας απέναντι στο Πρωτόκολλο του Κιότο: Μπορεί η Ελλάδα να επιτύχει τους στόχους της;
Στιβακτάκης Ιωάννης	Βιολογικής Γεωργίας, Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων	Διερεύνηση και απομόνωση παθογόνων μικροβίων <i>Salmonella</i> spp. & <i>Clostridium bergingens</i> στο οικοσύστημα του Αμβρακικού
Τίγκα Ευαγγελία	Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<i>Miscanthus</i> sp: Μια νέα εναλλακτική καλλιέργεια χαμηλών εισροών για παραγωγή βιομάζας και βιοενέργειας

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Τσούμπα Ιωάννα	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Ο ρόλος των μικροοργανισμών στα γεωργικά οικοσυστήματα
Φεβράνογλου Πέτρος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Μελέτη μεταπτυρικής αναγέννησης τραχείας πεύκης <i>Pinus brutia</i> σε καμένη έκταση της Λέσβου





Δ.3. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2005-2006

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Αναστασίου Ιωάνης	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Μετρήσεις αέριων ρύπων (αμμωνίας) σε χοιροτροφίες - εκτροφές της Ηπείρου. Εναλλακτικοί τρόποι αντιμετώπισης με τη χρήση ζεόλιθου
Αποστολόπουλος Γεώργιος	Ζωικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Εφαρμογή του συστήματος HACCP σε πτηνοτροφική μονάδα παραγωγής αυγών
Γιατζίδου Βάγια	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Προστατευόμενες περιοχές και τοπική ανάπτυξη – Η περίπτωση του δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου ως παράγοντας τοπικής ανάπτυξης του Δημοτικού Διαμερίσματος Δαδιάς
Γκολομάζος Κων/νος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Χρήση φυσικών αντιοξειδωτικών στη διατροφή των ζώων και του ανθρώπου



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Γούναρης Κων/νος	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Η αγριαγκινάρα (<i>Cynara cardunculus</i> L.), μια ενεργειακή και εναλλακτική καλλιέργεια για την παραγωγή ενέργειας από τη βιομάζα του
Διαμάντης Παναγιώτης	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Η επίδραση της αναδάσωσης στα εδαφικά αποθέματα άνθρακα: Η περίπτωση του οροπεδίου του Έπους στη Νήσο Χίο
Εμμανουήλ Νικόλαος	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Συγκριτική μελέτη της βιολογικής και συμβατικής καλλιέργειας ελιάς στις ημιορεινές περιοχές της ζώνης της Γέρας
Κάβουρα Ιωάννα	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Η τομάτα ως τρόφιμο με αντιοξειδωτικές ιδιότητες
Κετσετζής Σταμάτης	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Βιοποικιλότητα αγρο-οικοσυστημάτων και φυσικών οικοσυστημάτων: μελέτη της ποικιλότητας φυτικών ποωδών ειδών σε συστήματα ελαιώνων, φρύγανων και πευκώνων της Λέσβου

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Κουτάντος Μιχαήλ	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Διαχείριση αποβλήτων ελαιουργείων στο Νομό Λασιθίου και σχετική επικινδυνότητα των ελαιουργείων στην Επαρχία Μεραμπέλου
Λαζαρίδου Μαρία	Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας (ΠΣΕ), Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Χαρακτηριστικά της αγροτικής παραγωγής και των αγροτικών νοικοκυριών στα Νησιά του Αιγαίου
Μάνου Ευτυχία	Ανθοκομίας Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Περιβαλλοντικός σχεδιασμός και διαχείριση γηπέδων γκολφ στην Ελλάδα
Μίμης Στυλιανός	Τεχνολογίας Περιβάλλοντος (ΠΣΕ), ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Φυσικά συστήματα, τεχνητοί υγρότοποι επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, εφαρμογές και συγκριτικά αποτελέσματα
Ντιναπόγια Βαία	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Εργαλείο ενημέρωσης και βελτίωσης διαχειριστικών πρακτικών στις αγροτικές περιοχές της λεκάνης απορροής του κόλπου Καλλονής Λέσβου, με βάση την επικινδυνότητα ρύπανσης των υδατικών πόρων



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Ορنيθά Χρυσούλα	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Η ελαιοκάμψη (<i>Brassica napus L.</i>) ως ενεργειακό φυτό για την παραγωγή βιοντίζελ
Παναγιωτόπουλος Χρήστος	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Μείωση της έκλυσης αζώτου και φωσφόρου από την πτηνοτροφία μέσω της διατροφής
Παπαγιάννη Χριστίνα	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Λάρισας	Η υποβάθμιση του υπογείου υδροφόρου ορίζοντα των περιοχών Τυρνάβου-Δένδρων και Πλατανουλιών του Νομού Λάρισας με νιτρικά γεωργικής προέλευσης
Πεντασκούφη Βασιλική	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, ΤΕΙ Κρήτης	Μελέτη εκθρών έξι καλλωπιστικών δέντρων και θάμνων, που εντοπίστηκαν κατά τους μήνες Αύγουστο – Σεπτέμβριο 2006, στο Νομό Αχαΐας
Πασώνης Κλεάνθης	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Το γλυκό και κυτταρινούχο σόργο (<i>Sorghum bicolor</i>) ως εναλλακτικές καλλιέργειες παραγωγής βιοενεργείας

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Πετροπούλου Ιωάννα	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, ΤΕΙ Καλαμάτας	Η τυπική περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσα από το μάθημα «Μελέτη του Περιβάλλοντος» στο δημοτικό σχολείο
Πέτσας Ιωάννης	Ζωικής Παραγωγής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Μελέτη για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών κτηνοτροφίας στο νομό Γρεβενών
Σηφακάκη Φωτεινή	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Καλαμάτας	Σχεδιασμός – ανάπτυξη και χαρτογραφική οπτικοποίηση με σκοπό τη διαχρονική παρακολούθηση του πληθυσμού των δασών (<i>Dacus oleae</i>). Η περίπτωση της Λέσβου
Σταμάτη Ελένη	Ανθοκομίας Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Επίδραση αλατότητας θρεπτικού διαλύματος και συχνότητας άρδευσης σε φυτά πιπεριάς (<i>Capsicum annuum</i> L.) που καλλιεργούνται σε κλειστό υδρωπικό σύστημα με πλήρη ανακύκλωση των απορροών



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Στρατή Σταυρούλα	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Προσδιορισμός ευαίσθητων στην ερημοποίηση εδαφών στην περιοχή της Νίκαιας Θεσσαλίας
Τρανούδης Κων/νος	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Ο ευκάλυπτος και η δυνατότητα καλλιέργειας του στην Ελλάδα σαν ενεργειακό φυτό
Τρικαλιώτη Ελευθερία	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Νεοχώρι, Βάλτος, Τέρνα, 25 χρονιά μετά
Φωκίδης Στέφανος	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Η ενεργειακή καλλιέργεια του μίσχανθου (<i>Miscanthus spp.</i>) και η δυνατότητα παραγωγής του στην Ελλάδα
Χαλαζία Μαγδαληνή Αναστασία	Ruprecht Karls Universitat Heidelberg	Applying grefos to identify changes in potential vegetation in four managed forests in Greece
Χαννάκης Ευάγγελος	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Ο υδράργυρος στο νερό της Χίου
Χρυσού Μαριάννα	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, ΤΕΙ Καλαμάτας	Ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ελλάδα τα έτη 2001-2005 οπτικοποίηση με τη βοήθεια του geonista studio

Δ.4. Απόφοιτοι Π.Μ.Σ. 2006-2007

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Αγιαννίδης Νικόλαος	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, ΤΕΙ Κρήτης	Επίδραση βαρέων μετάλλων και οργανοχλωριωμένων ενώσεων σε διαφορά είδη πτηνών
Βελαλή Σουλτάνα	Ανθοκομίας Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Η αναγέννηση των φυσικών δασόβιων ειδών (<i>Pinus brutia</i> και <i>Pistacia lentiscus</i>) στην περιοχή της Χαραμίδας μετά από πυρκαγιά
Γαλατά Χριστίνα	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Διαχείριση και επικοινωνία περιβαλλοντικής πληροφορίας με χρήση βάσης δεδομένων
Γεωργάκης Ανδρέας	Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας	Προστασία του εδάφους: Ευρωπαϊκό και Ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο
Γκουγκουρέλας Ιωάννης	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Αξιολόγηση καταλληλότητας γης με τη χρήση GIS και τηλεπισκόπησης για το νησί της Λέσβου



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Δήμου Χριστίνα	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Εφαρμογή του συστήματος HACCP σε επιχειρήσεις παραγωγής ελαιόλαδου: Η περίπτωση των ελαιοτριβείων της Άρτας
Διαμαντής Χρυσόστομος	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Φυτοφάρμακα - υπολειμματικότητά τους σε υδάτινα οικοσυστήματα με έμφαση στον Αμβρακικό κόλπο
Εμμανουήλ Γεώργιος	Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, ΤΕΙ Λάρισας	Διαχρονική εξέλιξη της ρύπανσης των υπογείων υδάτων από τα νιτρικά γεωργικής προέλευσης αγροτικών περιοχών του νομού Αργολίδας
Ζώτος Κωνσταντίνος	Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Η επίδραση των θειικών ανιόντων (SO_4^{2-}) στη συσσώρευση νιτρικών (NO_3^-) στα φύλλα μαρουλιού
Θεοδώρου Γεώργιος	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Διερεύνηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης της καλλιέργειας ροδακινιάς στο νομό Ημαθίας και προοπτικές εξέλιξης

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Καλατζή Ιωάννα	Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας (ΠΣΕ), Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Η επίδραση επισκέψεων σε μουσείο και συγκεκριμένα στο μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, στη μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων σε μαθητές δημοτικού καθώς και στη ευαισθητοποίηση τους σε θέματα περιβάλλοντος
Καούρης Νικόλαος	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Καλαμάτας	Συγκριτική μελέτη της ολοκληρωμένης και συμβατικής καλλιέργειας ελιάς στις πεδινές περιοχές των Γαργαλιάνων
Κατσαρίκα Χριστίνα	Χημείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Η ποιότητα του νερού του ποταμού Έβρου με τη χρήση στατιστικής ανάλυσης
Κελεμένης Νικόλαος	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, ΤΕΙ Καλαμάτας	Η σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμοτους οργανικούς ρύπους
Κόκκινος Ευστράτιος	Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας (ΠΣΕ), Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Οργανοφωσφωρικά φυτοφάρμακα - δράσεις και επιπτώσεις στα οικοσυστήματα με αναφορά στην ολοκληρωμένη αναπαραγωγή ελιάς



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Κορομηλάς Αναστάσιος	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,	Παρουσίαση της χωροχρονικής εξέλιξης της ελαιοκαλλιέργειας στις ευρωπαϊκές χώρες της Μεσογείου
Κουκουθάκη Παυλίνα	Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Περιβαλλοντικοί πρόσφυγες: ένα παγκόσμιο φαινόμενο με ηθικές διαστάσεις
Μπούλμπος Χρήστος	Γεωργικών Μηχανών και Αρδεύσεων, ΤΕΙ Λάρισας	Κενάφ: Μια ενεργειακή καλλιέργεια για την παραγωγή βιομάζας και χαρτοπολτού
Μυγδαλή Κασσιανή	Διοίκησης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Παραγωγή χρήσεις και χαρακτηριστικά στερεών βιοκαυσίμων ως εναλλακτική πηγή ενέργειας
Ντίντα Πολυξένη	Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Μεθοδολογική προσέγγιση φυτοαποκατάστασης υποβαθμισμένων αγροοικοσυστημάτων από εκπλύματα χώρων διάθεσης απορριμμάτων

<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Παπαδίτσα Μαρία	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Στάσεις και γνώσεις των καταναλωτών για προστατευόμενα προϊόντα προέλευσης σε δυο διαφορετικές συνοικιακές ομάδες του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης
Σανδάλης Ιωάννης	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Switch Grass: Μια νέα καλλιέργεια για παραγωγή βιοκαυσίμων
Σαραγιωτίδης Γεώργιος	Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας, ΤΕΙ Κρήτης	Η επίδραση των ενεργειακών καλλιεργειών στη βιοποικιλότητα
Στεργίου Ιωάννης	Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Στοιχεία βιολογίας ωφέλιμων ωοπαρασιτοειδών του γένους <i>Trichogramma</i> - πιθανή αξιοποίησή τους ως παράγοντες βιολογικής αντιμετώπισης του πυρηνοτρήτη της ελιάς <i>Prays oleae</i> Bernard
Τσιρόπουλος Ζήσης	Γεωργικών Μηχανών και Αρδεύσεων, ΤΕΙ Λάρισας	Ανάπτυξη λογισμικού για την καταγραφή, ταξινόμηση και ανάλυση υδρολογικών δεδομένων με χρήση συστημάτων Γ.Π.Σ.



<u>Όνοματεπώνυμο</u>	<u>Τμήμα - Σχολή - Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.</u>	<u>Τίτλος μεταπτυχιακής διατριβής</u>
Χαλιός Κώστας	Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών	Η επίδραση της βόσκησης στην αναγέννηση του δάσους της βαλανιδιάς στη δυτική Λέσβο
Χαριτούδη Νικολίνα	Αγροτικής Ανάπτυξης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	Ανάλυση της προσέγγισης του φυσικού, του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των περιβαλλοντικών προβλημάτων μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια της μελέτης περιβάλλοντος της Γ' και Δ' τάξης του Δημοτικού
Χιωτέλλης Παναγιώτης	Ζωικής Παραγωγής, Τεχνολογίας Γεωπονίας, ΤΕΙ Ηπείρου	Συγκριτική διερεύνηση χημικών συστατικών και ποιοτικών παραμέτρων γάλακτος προβατίνων φυλών Λέσβου, <i>Lacuae</i> και ημίαιμων



